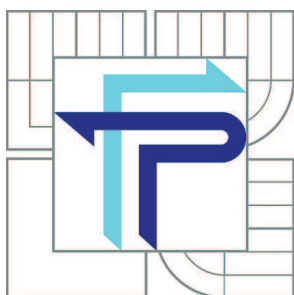

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

KOMPARACE OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU MOVITÉHO ODPISOVANÉHO PODLE ČESKÉ ÚČETNÍ LEGISLATIVY A MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ FINANČNÍHO VÝKAZNICTVÍ

THE COMPARISON OF VALUATION OF MOVABLE DEPRECIATED TANGIBLE ASSETS
DEPRECIATED AT CZECH ACCOUNTING LEGISLATION AND INTERNATIONAL FINANCIAL
REPORTING STANDARDS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

IVA NÝVLTOVÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. MARTIN PERNICA, Ph.D.

BRNO 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Nývltová Iva

Účetnictví a daně (6202R049)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Komparace oceňování dlouhodobého hmotného majetku movitého odpisovaného podle České účetní legislativy a Mezinárodních standardů finančního výkaznictví

v anglickém jazyce:

The Comparison of Valuation of Movable Depreciated Tangible Assets depreciated at Czech Accounting Legislation and International Financial Reporting Standards

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

HÁLEK, V. Oceňování majetku v praxi. 1. vyd. Bratislava: DonauMedia, 2009. 247 s. ISBN 978-80-89364-07-7.

DAMODARAN, A. The dark side of valuation: valuing young, distressed, and complex businesses. 2nd ed. Upper Saddle River: FT Press, 2010. 590 s. ISBN 978-0-13-712689-7.

MAKOVEC, J. Oceňování strojů a výrobních zařízení. 2. vyd. aktualiz. Praha: Oeconomica, 2010. 92 s. ISBN 978-80-245-1737-7.

SVACHINA, P. Oceňování nehmotných aktiv. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 214 s. ISBN 978-80-86929-62-0.

FICBAUER, J. a D. FICBAUER. Mezinárodní účetní standardy a daňové systémy. 5. aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012. 174 s. ISBN 978-80-7418-143-6.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martin Pernica, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 02.06.2014

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá srovnáním metod oceňování a financování dlouhodobého hmotného majetku odpisovaného při jeho pořízení a to podle České účetní legislativy, a dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. Na základě komparace těchto rozdílných přístupů poukazuje na vzniklé rozdíly při oceňování a financování dlouhodobého majetku, které vedou ke zkreslení účetních výkazů společnosti ABCD, a. s.

Abstract

This bachelor's thesis deals with comparing methods of valuation and financing of tangible assets according to Czech accounting legislative and International Financial Reporting Standards IAS/IFRS. Occurred differences which lead to misinterpretation of financial statements in company ABCD, a. s., will be described based on the comparison of these different approaches.

Klíčová slova

Metody oceňování, financování, dlouhodobý hmotný majetek, Česká účetní legislativa, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS, finanční leasing

Key words

Methods of valuation, financing, tangible assets, Czech accounting legislative, International Financial Reporting Standards IAS/IFRS, financial leasing

Bibliografická citace

NÝVLTOVÁ, I. *Komparace oceňování dlouhodobého hmotného majetku movitého odpisovaného podle ČUL a IAS/IFRS*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2014. 103 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Martin Pernica, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně pod vedením Ing. Martina Pernici, Ph.D. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 2. června 2014

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Ing. Zuzaně Mrázkové za ochotu spolupracovat, za poskytnutí cenných praktických rad a informací, které mi pomohly při zpracování této bakalářské práce. Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce Ing. Martinu Pernicovi, Ph.D. za jeho odborné rady a připomínky.

Obsah

ÚVOD.....	10
CÍL PRÁCE.....	12
POUŽITÉ METODY.....	13
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	14
1.1 Význam účetnictví a účetní zásady.....	14
1.2 Oceňování dlouhodobého hmotného majetku podle České účetní legislativy	16
1.2.1 Dlouhodobý hmotný majetek.....	16
1.2.2 Pořizování dlouhodobého hmotného majetku	18
1.2.3 Oceňování dlouhodobého hmotného majetku při nabytí.....	20
1.2.4 Oceňování dlouhodobého hmotného majetku k rozvahovému dni	22
1.2.5 Odpisování dlouhodobého majetku	23
1.3 Možnosti financování při pořízení DHM podle ČÚL.....	27
1.3.1 Úvěry	27
1.3.2 Leasing.....	27
1.4 Dlouhodobá hmotná aktiva určená k užívání podle IFRS	30
1.4.1 Definice standardu IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení	30
1.4.2 Oceňování k okamžiku pořízení	31
1.4.3 Ocenění v průběhu držení aktiva	32
1.5 Možnosti financování při pořízení DHM podle IFRS	36
1.5.1 Definice standardu IAS 17 - Leasingy.....	36
2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	40
2.1 Hospodářská situace společnosti ABCD, a. s.	40
2.1.1 Investiční záměr.....	44
2.2 Oceňování a financování DHM při pořízení dle ČÚL.....	46
2.2.1 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení na spotřebitelský úvěr.....	46
2.2.2. Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou finančního leasingu.....	49

2.2.3 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou operativního leasingu.....	52
2.2.4 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou hotovostní úhrady	55
2.3 Oceňování a financování DHM při pořízení dle IFRS	58
2.3.1 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení na spotřebitelský úvěr	59
2.3.2 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou finančního leasingu.....	62
2.3.3 Ocenění stroje XYZ při pořízení formou operativního leasingu	66
2.3.4 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou hotovostní úhrady	68
2.4 Analýza rozdílů oceňování a financování stroje XYZ při pořízení dle ČÚL i IAS/IFRS	71
2.4.1 Rozdíly v oceňování při stejné variantě financování.....	71
2.4.2 Rozdíly v oceňování při různých variantách financování při zohlednění obou přístupů	76
3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ.....	83
3.1 Pořízení stroje formou spotřebitelského úvěru v rámci ČÚL.....	83
3.1.1 Spotřebitelský úvěr	86
3.1.2 Realizace investice a očekávaný přínos návrhu.....	87
3.2 Vedení účetnictví podle IAS/IFRS	89
3.2.1 Realizace návrhu.....	90
3.3 Další doporučení	93
ZÁVĚR	95
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	97
SEZNAM TABULEK	98
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	100
SEZNAM GRAFŮ	100
SEZNAM ZKRATEK	101
SEZNAM POUŽITÝCH ÚČTŮ	102
SEZNAM PŘÍLOH.....	103

ÚVOD

V dnešní době globalizace a sjednocování světového trhu je velice důležité, aby účetní jednotky byly schopny podat pravdivý, věrný a nezkreslený obraz o své finanční situaci, stavu majetku, závazků a výsledku hospodaření. Pro dobré postavení nejen na českém, ale i světovém trhu je důležité, aby všechny tyto informace byly srozumitelné všem účastníkům trhu. Proto je nutné vytvořit harmonizovaná pravidla, která umožní účetním jednotkám sestavovat účetní závěrky tak, aby odpovídaly pravidlům České účetní legislativy, ale aby také byly srovnatelné v rámci světového trhu.

Význam účetnictví spočívá v podávání spolehlivých, věrných a relevantních informací o hospodaření účetní jednotky tak, aby měli správnou vypovídací hodnotu pro uživatele těchto informací. Účetnictví tedy neslouží primárně daňovým potřebám. Avšak v případě národní legislativy dochází k falšování účetních výkazů, a to z důvodu daňové optimalizace, kdy účetní jednotky upravují své výkazy tak, aby výsledná daň z příjmů byla co nejnižší. Kvalita účetních informací se tak stává nevyhovující. Z těchto důvodů je kladen stále větší důraz na univerzalizaci účetních informací v rámci celosvětového trhu, kdy existuje nárok na sjednocení veškerých principů a postupů vykazování národní úpravy účetnictví s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS potažmo s americkými standardy US GAAP.

Zatímco České účetní standardy jsou tvořeny státem a zaměřeny na postupy, mezinárodní standardy jsou tvořeny nevládními experty a zaměřují se na výstupy. ČÚS definují směrnou účtovou osnovu, nařizují postupy účtování a standardizují účetní závěrky. Oproti tomu mezinárodní standardy nedefinují žádné účetní postupy ani účetní osnovu, ale kladou důraz na finanční výkazy s jejich rozsáhlými komentáři.

Při oceňování dlouhodobého majetku vyvstává problém jakou metodu ocenění použít, aby odrazovala co nejvěrnější obraz působení účetní jednotky. Je nutné brát v potaz, že ocenění historickou cenou nezohledňuje vliv inflace, a stav ceny majetku se nestává aktuálním. Proto existuje ocenění metodou fair value, která určuje hodnotu majetku, za jakou by se v současné době dal prodat na trhu. Avšak reálná hodnota není podle české

účetní legislativy totožné označení jako fair value, a může tak docházet k zaměnění pojmů.

V teoretické části bakalářské práce se budu věnovat definování dlouhodobého hmotného majetku, jeho pořízení, oceňování, odpisování a financování při pořízení podle České účetní legislativy. Následně budu definovat dlouhodobá hmotná aktiva určená k užívání podle standardu IAS 16 – Pozemky, stavby a zařízení. Budu také věnovat pozornost standardu IAS 17 – Leasingy. Tyto standardy jsou definovány v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví IAS/IFRS.

V analytické části bakalářské práce se budu zabývat oceněním a financováním univerzálního výrobního stroje při jeho pořízení ve společnosti ABCD, a. s. Společnost uvažuje o investici v podobě pořízení nového ohýbacího a ohraňovacího stroje. Tato investice je součástí modernizace výrobní linky, a je proto velice významná. Na přání společnosti tedy provedu porovnání možností financování a zhodnocení vlivu na hospodaření společnosti, při uplatnění přístupu České účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. Na základě odlišností vznikajících v rámci úprav jednotlivých přístupů budu posuzovat dopady použitého financování na výsledek hospodaření a vypovídací schopnost účetních výkazů. Zejména pak poukážu na rozdílný přístup při uplatnění finančního leasingu.

V návrhové části bakalářské práce provedu vlastní návrhové řešení k uplatnění pro společnost nejoptimálnější možnosti financování v rámci české právní úpravy. Následně na základě ocenění a použitého financování vybraného druhu majetku společnosti navrhu přechod na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS. Provedené návrhy povedou k zachování věrného a poctivého zobrazení hospodaření účetní jednotky.

CÍL PRÁCE

Hlavním cílem mé bakalářské práce je posouzení odlišností vzniklých při pořízení dlouhodobého hmotného majetku movitého v rámci úprav České účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. Následně navržení postupů, vedoucích ke stejnému zachycení, ocenění a zaúčtování majetku v rámci obou přístupů a tím zlepšující vypovídací schopnost účetních výkazů společnosti.

V rámci české právní úpravy potom navržení optimálního ocenění a výběr adekvátního financování nově pořizovaného stroje, a následné posouzení vlivu použitého financování a vstupního ocenění na hospodaření účetní jednotky.

Na základě rešerše poznatků z odborné literatury budu provádět ocenění dlouhodobého hmotného majetku movitého odpisovaného při pořízení ve společnosti ABCD, a. s. Jedná se konkrétně o ohýbací a ohraňovací list XYZ série 5130. Tento lis je pořízen z důvodu zefektivnění výroby a výměny nyní již zastaralého stroje.

Budu provádět analýzu rozdílů vstupního ocenění při pořízení výrobního stroje s financováním formou spotřebního úvěru, finančního a operativního leasingu. Tyto možnosti pořízení posoudím podle přístupu České účetní legislativy a podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. Zohledním také možnost pořízení výrobního stroje při platbě v hotovosti. U každé možnosti financování provedu návrh zaúčtování operací souvisejících s pořízením. Pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy posoudím vliv použitého financování na hospodaření účetní jednotky.

Zejména poukážu na vzniklé rozdíly mezi jednotlivými přístupy při financování formou finančního leasingu. Na základě ocenění a financování vybraného druhu majetku navrhnou společnosti přechod na IAS/IFRS.

Na základě těchto dílčích cílů budu směřovat k naplnění hlavního cíle.

POUŽITÉ METODY

V bakalářské práci použiji metodu komparace, tedy srovnání metody oceňování a možností financování podle České účetní legislativy a podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS.

Provedu analýzu rozdílů ocenění a jeho vlivu na výsledek hospodaření při použití různých možnostech financování.

Pomocí metody diskontovaných výdajů zhodnotím a porovnáám výhodnost financování prostřednictvím spotřebitelského úvěru a finančního leasingu v rámci úpravy České účetní legislativy.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

1.1 Význam účetnictví a účetní zásady

Účetnictví slouží jako informační zdroj. Zachycuje a zobrazuje hospodářské operace, při kterých se mění výše a struktura majetku a závazků obchodní organizace v průběhu jejího působení.

Správně vedené účetnictví poskytuje informace o hospodaření účetní jednotky interním a externím uživatelům účetní závěrky. Interními uživateli jsou vlastníci, management firmy a její zaměstnanci. Externími uživateli pak mohou být banky, dodavatelé, odběratelé, držitelé dluhových cenných papírů a konkurenti. Další významnou skupinou externích uživatelů jsou potenciální investoři a obchodníci s cennými papíry, pro které je důležitý obraz celkového hospodaření firmy. V neposlední řadě jsou účetní informace důležité pro státní orgány, jako je finanční správa. Ta se zaměřuje na daň z přidané hodnoty, daň z příjmů a cla. [1]

Účetní zásady

Informace poskytující obraz o hospodaření firmy musí být relevantní a mít vypovídací hodnotu. To vyplývá z hlavní účetní zásady, kterou je věrné a poctivé zobrazení předmětu účetnictví. Věrné zobrazení je takové zobrazení, kdy obsah účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu. Toto zobrazení je poctivé v případě, kdy jsou pro zachycení věrného zobrazení použity správné účetní metody vedoucí k zachycení skutečného stavu hospodaření účetní jednotky. [1]

V případě oceňování majetku a závazků vyvstává problém, kdy ocenění nemusí odpovídat skutečnosti a poskytnuté informace jsou tedy zkreslené a nepodávají již věrný obraz o hospodaření účetní jednotky.

Oceňování majetku a závazků se provádí v návaznosti na účetní zásady. Podle Českých účetních standardů by se v souladu se zásadou oceňování v historických cenách měl majetek zachytit v ceně, za jakou byl pořízen. Tato cena však během trvání životnosti majetku zastarává, a nezachycuje již skutečnou hodnotu majetku. V důsledku opotřebení majetku se v souladu se zásadou opatrnosti vytváří odpisy. Ty snižují

hodnotu majetku o vyčíslené opotřebení a morální zastarávání majetku. Pro zachycení věrného ocenění majetku Česká účetní legislativa uznává pouze model oceňování pořizovacími cenami se snížením hodnoty pomocí odpisů. Oproti tomu Mezinárodní standardy IFRS povolují přecenění majetku k rozvahovému dni na reálnou hodnotu což je obvykle tržní cena daného majetku.

V souladu se zásadou přednosti obsahu nad formou se účetní operace mají vykazovat podle jejich skutečné podstaty (jejich obsahu), a nikoliv podle jejich právního ustanovení (formy). V případě Českých účetních standardů tato zásada není dodržena u vykazování majetku pořízeného prostřednictvím finančního leasingu. Veškeré užitky z předmětu leasingu nese nájemce, avšak majetek je vykazován v účetnictví pronajímatele. Převládá tak forma nad obsahem. V případě mezinárodních standardů je tato zásada zachována, jelikož podle standardu IAS 17 – Leasingy je majetek vykazován v účetnictví nájemce. Je tedy zachována přednost obsahu nad formou.

1.2 Oceňování dlouhodobého hmotného majetku podle České účetní legislativy

Oceňování dlouhodobého majetku upravuje Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů a Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení výše zmíněného zákona. Tato ustanovení se týkají účetních jednotek, které účtují v soustavě podvojného účetnictví. [2]

Dlouhodobý hmotný majetek se oceňuje podle §25 výše zmíněného zákona a §47, §61, §61a zmíněné vyhlášky.

České účetní standardy jsou součástí České účetní legislativy a jejich registr vede Ministerstvo financí. Jak vyplývá ze zákona o účetnictví, ve standardech je stanoven bližší popis účetních metod a postupů účtování. České účetní standardy tak sjednocují pravidla pro vedení účetnictví. Mají nižší právní sílu, než má zákon o účetnictví či Vyhláška, a proto jejich využívání a řízení se jimi není závazné. Základní postupy oceňování dlouhodobého majetku jsou definovány v účetním standardu č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek. [9]

1.2.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Společnými znaky dlouhodobého majetku jsou jeho fyzická podstata, doba použitelnosti a výše jeho ocenění. Aby bylo možné majetek zařadit mezi dlouhodobý, musí být doba použitelnosti delší než 1 rok. Výši jeho ocenění si stanovuje účetní jednotka sama. Obvykle si ale určí hranici uvedenou v Zákoně o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., podle kterého je pro daňové účely považován dlouhodobý majetek, jehož pořizovací cena je vyšší než 40 000,-- Kč. Existují však i výjimky, u kterých není výše ocenění rozhodující. Jsou to například pozemky a stavby. [3]

Dlouhodobý majetek není určen pro jednorázovou spotřebu ani k prodeji. Naopak se předpokládá, že jeho dlouhodobým užíváním v provozu vzniknou podniku výnosy. Majetek se tedy nespotřebovává, nýbrž opotřebovává. K vyjádření jeho opotřebení se používají odpisy. [4]

Za dlouhodobý hmotný majetek se považují: [4]

- **Pozemky** bez ohledu na výši jejich ocenění, pokud nebyly pořízeny účetní jednotkou zabývající se nákupem a prodejem pozemků. V takovémto případě by byly považovány za zboží.
- **Stavby** bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti. Stavby se dále člení na:
 - stavby včetně budov
 - byty a nebytové prostory
 - důlní díla a důlní stavby pod povrchem
 - vodní díla a další stavební díla podle zvláštních předpisů
 - otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť
- **Samostatné movité věci a soubory movitých věcí**, pod které spadají:
 - předměty z drahých kovů bez ohledu na výši jejich ocenění,
 - samostatné movité věci a soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší než 1 rok a od stanovené výše ocenění. Při stanovení výše ocenění musí účetní jednotka respektovat princip významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku.

Samostatné movité věci a soubory samostatných movitých věcí, jejichž ocenění nepřesáhne minimální hodnotovou hranici pro zařazení mezi dlouhodobé, se označuje jako drobný hmotný majetek. O tomto majetku je účtováno stejně jako o zásobách.
- **Pěstitelské celky trvalých porostů**, ve kterých jsou obsaženy ovocné stromy nebo keře vysazené na souvislém pozemku, jehož výměra je větší než 0,25 ha, a trvalý porost vinic a chmelnic.
- **Dospělá zvířata a jejich skupiny**, jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok a ocenění přesáhlo výši určenou účetní jednotkou. Pokud toto nesplňují, je o nich účtováno jako o zásobách.
- **Jiný dlouhodobý hmotný majetek** bez ohledu na výši ocenění je tvořen ložisky nevyhrazeného nerostu, uměleckými díly, která nejsou součástí stavby. Dále jsou tvořeny sbírkami, movitými kulturními památkami, předměty kulturní hodnoty a obdobnými movitými věcmi stanovenými zvláštními právními předpisy.

- **Oceňovací rozdíl k nabytému majetku** vyjadřuje kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku, vkladem nebo oceněním majetku a závazku v rámci přeměn společnosti a souhrnem ocenění jeho jednotlivých složek v účetnictví účetní jednotky, která je prodávající, vkládající, zanikající nebo rozdělované.
- **Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek** po dobu jeho pořízování do doby uvedení do užívání.
- **Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek** a to zálohy dlouhodobé i krátkodobé. [4]

1.2.2 Pořizování dlouhodobého hmotného majetku

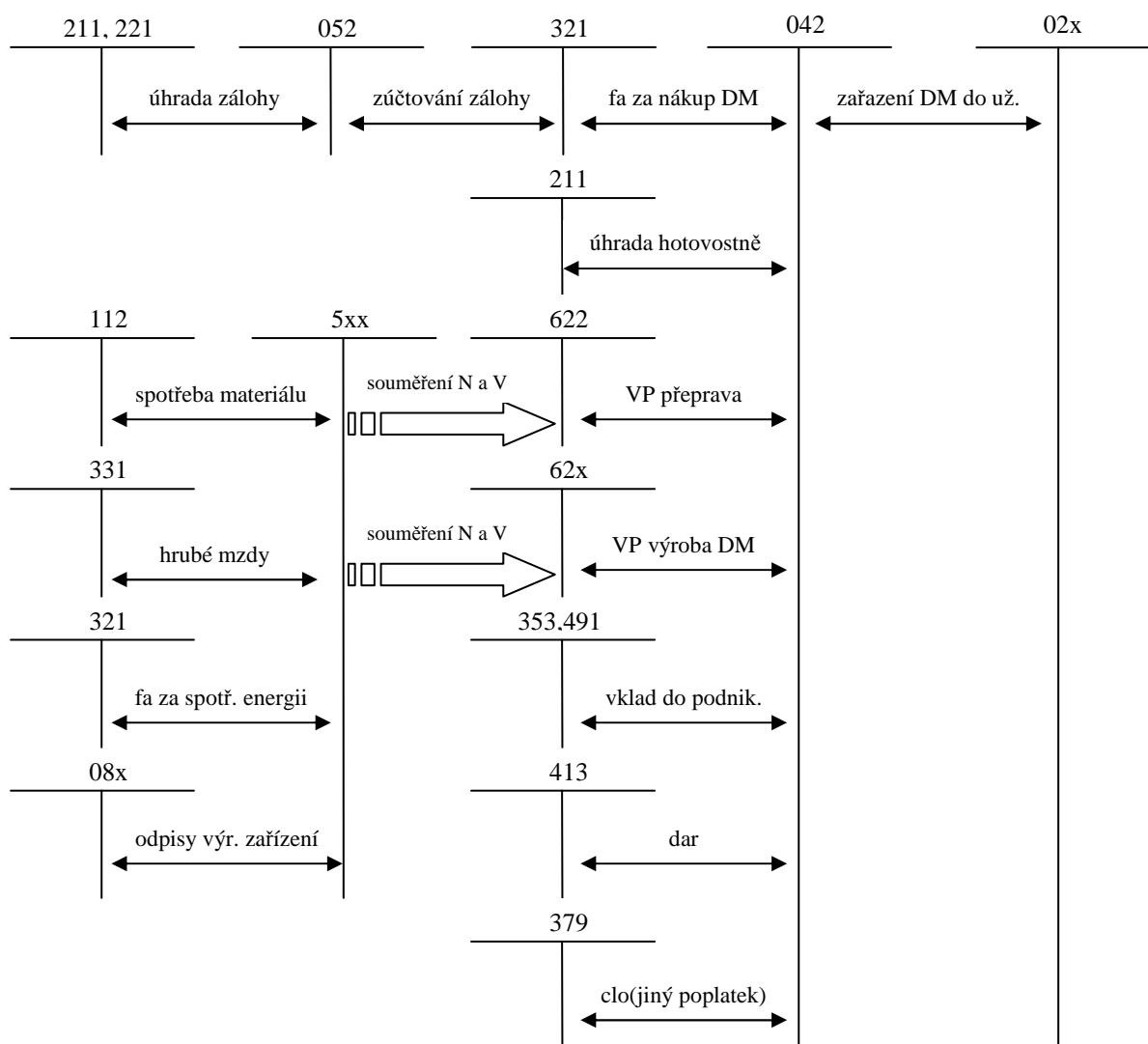
Pro správné ocenění a techniku účtování je důležité určit správný způsob pořízení majetku.

Dlouhodobý majetek lze pořídit několika způsoby: [6]

- koupí (platba v hotovosti, pořízení na fakturu),
- vytvořením vlastní činností,
- darováním (tzv. bezúplatná forma),
- přijatým vkladem od společníka,
- formou finančního leasingu (podle českých účetních pravidel je však dlouhodobý majetek majetkem leasingové společnosti). [6]

Za okamžik pořízení dlouhodobého majetku se považuje okamžik, kdy většina práv a rizik přechází od prodávajícího ke kupujícímu. U nemovitostí se za okamžik pořízení považuje okamžik doručení návrhu na vklad do Katastru nemovitostí Katastrálnímu úřadu. [6]

Zaúčtování pořízení dlouhodobého hmotného majetku je znázorněn ve schématu na následující stránce:

Obrázek 1: Schéma účtování pořízení DHM
[6, s. 76]

Proces pořízení dlouhodobého hmotného majetku se podle vzorového účtového rozvrhu zobrazuje na kalkulačním účtu č. 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Jeho úkolem je zjistit skutečné pořizovací náklady nabývaného aktiva. Tento kalkulační účet není nutné použít v případě, kdy s pořízením dlouhodobého majetku nevznikají žádné další pořizovací náklady. V takové situaci se majetek zaúčtuje rovnou na účet skupiny 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný. [4]

Při pořizování dlouhodobého majetku existuje možnost hradit dodavatelům zálohy v době, kdy ještě proces pořízení majetku není dokončen a podnik tedy nemá

k dispozici konečnou fakturu. Do doby přijetí této faktury představují zálohy částečnou úhradu nevyfakturovaného závazku, a účtují se tedy jako pohledávka za dodavatelem. Po přijetí konečné faktury se uhrazené zálohy převedou na účet č. 321 – Dodavatelé, kde snižují celkový závazek. [4]

Po ukončení procesu pořízení se dlouhodobý hmotný majetek převede z kalkulačního účtu č. 042 na konečný účet skupiny 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný. [4]

1.2.3 Oceňování dlouhodobého hmotného majetku při nabytí

Zákon o účetnictví ukládá rozlišovat mezi oceněním, k okamžiku uskutečnění účetního případu, a mezi oceněním provedeným ke konci rozvahového dne pro účely sestavení účetní závěrky.

Podle principu historické ceny zákon vymezuje tyto oceňovací základny: [4]

- pořizovací cena – cena pořízení včetně nákladů s pořízením spojených,
- vlastní náklady – náklady spojené s vlastní výrobou majetku,
- reprodukční pořizovací cena – cena, za kterou by se dal majetek pořídit v době kdy je zaúčtován,
- jmenovitá hodnota – trvale daná peněžní částka se záměrem majetek přesně identifikovat,
- reálná hodnota – neboli tržní cena, v případě že není určena znaleckým posudkem či kvantifikovaným odhadem. [4]

Určení způsobu ocenění závisí na způsobu pořízení majetku. Tyto způsoby jsou vyjmenovány v kapitole 1.2.2 Pořizování DHM.

Ocenění pořizovací cenou

Pořizovací cenou se ocení majetek pořízený za úplatu (koupí v hotovosti, platba na fakturu). Tato cena zahrnuje cenu pořízení majetku a vedlejší náklady, které jsou s jeho pořízením související. Jsou to především následující náklady: [6]

- přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku,
 - odměny za poradenské služby, správní poplatky, odměny za zprostředkování, předprojektové přípravné práce, apod.
- úroky z úvěru do doby zařazení majetku do užívání,
- průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce,
- licence, patenty a práva,
- clo, doprava, montáž,
- umělecká díla tvořící součást objektu,
- zabezpečovací, konzervační a udržovací práce,
- DPH v případě neplátce. [6]

Součástí pořizovacích nákladů nejsou náklady na: [6]

- opravu a údržbu,
- smluvní pokuty a úroky z prodlení,
- nájemné za stavební pozemek při probíhající výstavbě,
- přípravu pracovníků,
- náklady nájemce na uvedení najatého majetku do předchozího stavu,
- kurzové rozdíly,
- daň z převodu nemovitosti,
- DPH v případě plátců. [6]

Soubor samostatných movitých věcí určením sloužící jednotnému účelu se ocení jako celek, pokud není známa některá z pořizovacích cen jednotlivých součástí souboru. Cenu dlouhodobého majetku lze snížit o dotace na pořízení majetku a na úhradu úroků. [4]

Po nabytí dlouhodobého majetku se jeho ocenění zvyšuje o technické zhodnocení, které je možno provést na majetku během jeho životnosti. Pro sestavení pořizovací ceny technického zhodnocení platí stejná pravidla jako pro dlouhodobý majetek. [4]

Ocenění vlastními náklady

Ocenění DHM vlastními náklady se použije v případě, kdy je majetek vytvořený vlastní činností. Do vlastních nákladů se zahrnují jak přímé, tak i nepřímé náklady související

s výrobou (tzv. výrobní režie). Do nepřímých nákladů lze zařadit i náklady administrativní povahy, které s výrobou majetku souvisí. [4]

Ocenění reprodukční pořizovací cenou

Reprodukční pořizovací cena je cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Tuto cenu lze využít v případech, kdy je majetek nabytý bez úplaty (př. přijatý dar, přebytek zjištěný při inventarizaci) nebo je-li majetek vytvořený vlastní činností a jeho vlastní náklady nejsou známy. [4]

1.2.4 Oceňování dlouhodobého hmotného majetku k rozvahovému dni

Východiskem pro ocenění majetku k tomuto okamžiku je zásada opatrnosti. Dodržení této zásady se dosahuje zejména přechodným snížením hodnoty majetku formou opravných položek, trvalým snížením jeho hodnoty formou odpisů a tvorbou rezerv. V následujícím období, kdy mohou důvody na změnu velikosti očekávané ztráty či rizika pominout, provede se tomu odpovídající úprava ocenění. [4]

Zásada opatrnosti pojednává o ocenění aktiv nejnižší možnou cenou a ocenění závazků nejvyšším možným oceněním. Jinými slovy se tedy zisk vykazuje až v době, kdy je skutečně realizován, a naproti tomu rizika, ztráty a znehodnocení aktiv a závazků se vykazují již ve vykazovaném účetním období. Účelem tohoto postupu tedy je vykázat výsledek hospodaření opatrně. [4]

Ke konci rozvahového dne se určité položky majetku a závazků ocenění reálnou hodnotou, avšak přeceňování dlouhodobého hmotného majetku na reálnou hodnotu Česká účetní legislativa nepřipouští.

DHM se k okamžiku rozvahového dne oceňuje na bázi historických nákladů. Tyto náklady jsou tvořeny již výše zmíněnou pořizovací cenou, vlastními náklady nebo reprodukční pořizovací cenou. Historické náklady se snižují o kumulovanou výši odpisů a o kumulovanou výši vytvořených opravných položek. [4]

Opravné položky k DHM

Historická cena reprezentuje hodnotu majetku v době, kdy byl pořízen. Jelikož v průběhu účetního období může dojít k okolnostem, které snižují očekávaný ekonomický prospěch, a protože k rozvahovému dni má podnik do výsledku hospodaření zahrnout veškerá očekávaná rizika a ztráty, je nutné zohlednit přechodné snížení hodnoty DHM tvorbou tzv. opravných položek. [4]

Tvorbou opravných položek se tedy dočasně snižuje hodnota konkrétního DHM. Opravná položka je tvořena v případech, kdy je snížení ocenění prokázáno inventarizací majetku, není trvalého charakteru a snížení není vyjádřeno jiným způsobem (například reálnou hodnotou). [4]

Je nutné rozlišovat nevratné a přechodné snížení hodnoty. Nevratné snížení hodnoty je nutno vyjádřit odpisem nákladů do běžného období. Avšak při přechodném snížení se tvoří opravná položka přímo na konkrétní DHM, a když snížení hodnoty pomine, opravná položka se zruší. [4]

Technické zhodnocení

Technické zhodnocení se může stát součástí ocenění DHM. Jsou to výdaje na dokončené nástavby, přístavby, stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, které v úhrnu u jednotlivého majetku překročili částku stanovenou předpisy. Česká účetní legislativa odpisy nedefinuje, avšak podle Zákona o daních z příjmů je stanovena spodní hranice 40 000 Kč.

1.2.5 Odpisování dlouhodobého majetku

DHM se jeho užíváním fyzicky i morálně (vzhledem k vývoji výkonnějších a kvalitnějších zařízení) opotřebovává, a proto je potřeba toto opotřebení peněžitě vyjádřit a zachytit do účetnictví podniku. Toto opotřebení vstupuje do nákladů ve formě odpisů. Odpisy zachycují nejen opotřebení majetku, ale jsou také odhadem částky vystihující rozložení výnosů, které toto aktivum účetní jednotce přináší. Tvorbou odpisů dochází ke korekci ocenění majetku s ohledem na jeho využívání a tím tedy rozvaha věrněji zobrazuje finanční situaci podniku. Roční odpis je tedy finančním vyjádřením částky, o

niž se majetek v účetním období opotřeboval a zároveň je nákladem běžného období. [6]

Odpisy dělíme na účetní a daňové. Zatímco účetní odpisy mají odpovídat reálnému opotřebení majetku, daňové odpisy slouží pro účely daňové, kdy se výše odpisů uznává při výpočtu daně z příjmů. Je tedy patrné, že výše účetních a daňových odpisů se bude ve většině případů lišit. [4]

Do účetnictví podniku by tedy měly vstupovat odpisy účetní, protože právě ty jsou stěžejní pro věrné zobrazení skutečnosti opotřebení majetku. Přičemž majetek eviduje a odpisuje ten podnik, který má k němu vlastnické nebo jiné právo.

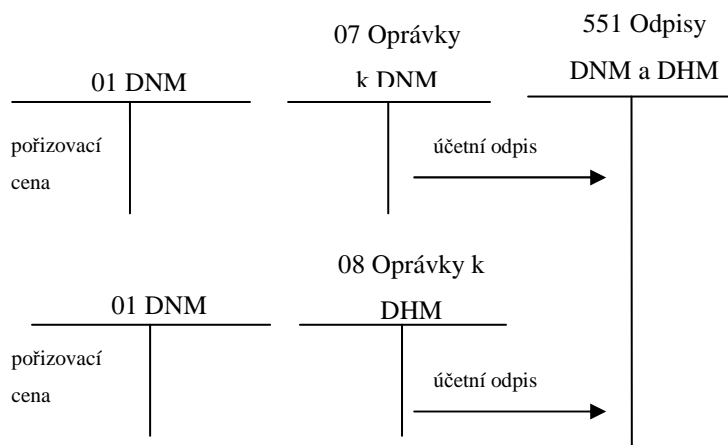
Účetní odpisy

Při definování účetních odpisů je důležité zmínit, že odpisování se týká výhradně dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, nikoliv však dlouhodobého finančního majetku. Z dlouhodobého majetku je ovšem vyloučena část dlouhodobého hmotného majetku, který má trvalou hodnotu. Tímto majetkem jsou pozemky, umělecká díla a sbírky. Pro tuto skupinu majetku je vyhrazena účtová skupina 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný. [4]

Prostřednictvím účetních odpisů se systematicky rozkládají výdaje, které byly původně vynaložené na pořízení majetku, do následující řady účetních období. [4]

Pro nepřímé vyjádření snížení hodnoty majetku v důsledku jeho opotřebení se používá opravný účet skupiny 07 – Oprávky k DNM a skupiny 08 – Oprávky k DHM. Při účtování se souvztažně použije účet číslo 551 – Odpisy DNM a DHM. Účet opravek slouží ke kumulaci opotřebení příslušného majetku za celou dobu jeho dosavadního užívání.

Na následujícím schématu je patrná souvztažnost účtu opravek a nákladů ve formě odpisů:

Obrázek 2: Schéma účtování odpisů DHM a DNM
[4, s. 240]

Pro vyčíslení opravek v průběhu jeho užívání si podnik stanoví odpisový plán, ve kterém si sám stanoví metody odpisování. DHM se odpisuje s ohledem na jeho reálné opotřebení. Při sestavování odpisového plánu je možné pracovat s předpokládanou zbytkovou hodnotou. Tato hodnota spočívá v odhadu částky, která by byla možná získat v okamžiku vyřazení majetku po odečtení nákladů spojených s vyřazením. [4]

Výpočet výše účetních odpisů lze provést na základě různých metod: [4]

- metoda vztahující se k době použitelnosti (odpisy časové): závisí na technických parametrech a na finanční politice podniku. Odpisovou základnu tvoří pořizovací cena. Tuto metodu lze členit na odpisy
 - lineární, tedy rovnoměrné kdy se každý rok do nákladů zahrne stejná částka. Lze je stanovit jako podíl vstupní ceny a doby životnosti majetku.
 - zrychlené neboli degresivní umožňují majetek odepsat rychleji než lineární odpisy.
- metoda založená na výkonu se využije v případech, kdy je opotřebení dlouhodobého majetku závislé na jeho využití. Lze ji stanovit jako poměr vstupní ceny a celkové kapacity. [4]

Jednotlivé částky odpisů se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Do nákladů lze odpisy zahrnout maximálně do výše 100% pořizovací ceny. [4]

Zbytková hodnota

Zbytková hodnota představuje takovou hodnotu, jakou má dlouhodobý hmotný majetek na konci své ekonomické životnosti. Jedná se například o odhadnutou cenu, za kterou by se majetek dal odprodat. S ohledem na skutečnosti vzniklé při inventarizaci se zbytková hodnota aktualizuje. [6]

Podle ČÚL se v praxi účtuje tak, že zbytková hodnota majetku je nulová. Majetek je tedy při jeho vyřazení plně odepsán.

1.3 Možnosti financování při pořízení DHM podle ČÚL

1.3.1 Úvěry

Krátkodobé a dlouhodobé úvěrové vztahy účetní jednotky k bankám jsou zahrnovány do pasiv. Krátkodobé úvěry se evidují v účtové skupině 23 a dlouhodobé ve skupině 46. Dlouhodobé úvěry jsou úvěry, jejichž doba splatnosti je delší než 1 rok. [1]

Poskytnutí úvěru může být uskutečněno převodem příslušné částky na vkladový účet účetní jednotky, nebo banka provede přímou úhradu závazků účetní jednotky z úvěrového účtu. Úroky z úvěrových účtů se projeví v nákladech v účtové třídě 56 – Finanční náklady. [1]

Pořízení dlouhodobého hmotného majetku movitého lze zajistit prostřednictvím spotřebitelského úvěru. Spotřebitelský úvěr nabízí banky nebo přímo dodavatel, který poskytne nabídku pro pořízení majetku s jeho financováním.

V případě, kdy je žádáno o spotřebitelský úvěr u úvěrující banky lze uvést účel úvěru. Při udání účelu úvěru banka poskytne výhodnější úročení, v opačném případě kdy účel úvěru není udán, banka garantuje rychlejší vyřízení úvěru.

1.3.2 Leasing

Leasing lze označit jako pronájem. Jedná se o možnost pořízení majetku, kdy nájemci je umožněno užívat za úplatu majetek, který je ve vlastnictví pronajímatele, a to po dobu dohodnutou v leasingové smlouvě. [6]

Podle české legislativy se leasing rozděluje na finanční a operativní, avšak jeho klasifikace pro účetní potřeby při pořízení není nutná, protože se oba druhy leasingu účtují stejně. Při pořízení dlouhodobého hmotného majetku movitého se v rozvaze promítne pouze závazek z titulu leasingových splátek. Tento najatý majetek je vykázán v položce dlouhodobý hmotný majetek pouze v rozvaze pronajímatele. V případě finančního leasingu se majetek v rozvaze nájemce v položce dlouhodobý hmotný majetek projeví až po převodu vlastnických práv.

Finanční leasing

Podle českých standardů se finanční leasing definuje jako poskytnutí majetku za úplatu do užívání, kdy nájemce je povinen nebo oprávněn v průběhu užívání nebo po jeho ukončení nabýt vlastnické právo k najatému majetku. [6]

Při uzavření finančního leasingu musí být ve smlouvě sjednán převod vlastnictví s upřesněním, zda proběhne převod v průběhu nebo na konci nájemní doby. Jedná se tedy o finanční pronájem s následnou koupí najaté věci.

Výhodou finančního leasingu tedy je, že při pořízení majetku není třeba mít k dispozici peněžní prostředky v celkové výši pořizovací ceny. Leasingové splátky lze sjednat podle přání nájemce a jsou pro něj daňově účinným nákladem při splnění podmínek podle § 24 odst. 4 Zákona o daních z příjmu. Jedná se o následující podmínky: [6]

- doba nájmu činí minimálně 3 roky pro majetek zařazený v odpisové skupině 1, 4,5 roku pro skupinu 2 a 9,5 roku odpisovou skupinu 3,
- kupní cena nesmí být vyšší než zůstatková cena při rovnoměrném odpisování u pronajímatele,
- po ukončení leasingu dojde k bezprostřednímu převodu vlastnických práv a zařazení do obchodního majetku nájemce. [6]

Nevýhodou finančního leasingu je fakt, že v průběhu trvání leasingu nemůže nájemce s majetkem libovolně nakládat, protože nedisponuje vlastnickým právem. V případě kdy se pronajímatel dostane do finančních potíží, stává se najatý majetek předmětem konkurzu.

Finanční leasing s mimořádnou splátkou

Jedná se o finanční leasing, kdy mimořádná splátka je hrazena na počátku nájemního vztahu. Tato splátka se zachycuje na účtu časového rozlišení nazývaném Náklady příštích období. Do nákladů se rozpouští ta část z mimořádné splátky připadající na dané účetní období. [6]

Vstupní ocenění závazku finančního leasingu

Do vstupního ocenění závazku finančního leasingu je zahrnuta poměrná část mimořádné splátky a splátka finančního leasingu.

Vstupní ocenění najatého aktiva a odpisování

Při pořízení majetku formou finančního leasingu přecházejí nájemci vlastnická práva až v průběhu doby leasingu nebo po skončení leasingu. Proto nevzniká důvod ke vstupnímu ocenění majetku k datu pořízení.

Řádné ukončení finančního leasingu – bezúplatný převod

Po řádném ukončení leasingu je majetek převeden do vlastnictví nájemce. Je-li majetek převeden bezúplatně, potom nájemce tento majetek zachytí do rozvahy v reprodukční pořizovací ceně. V tomto případě majetek již následně nepodléhá odpisování. [6]

Operativní leasing

Operativní leasing se uzavírá na podstatně kratší dobu než je doba životnosti a odpisování najatého majetku. Po ukončení řádné doby leasingu najatý majetek zůstává ve vlastnictví leasingové společnosti jako pronajímatele.

Jedná se o krátkodobý pronájem, který lze po skončení leasingového vztahu opakovaně obnovovat. Pronájem se zachytí v účetnictví jako pořízení služby, což ovlivní náklady účetní jednotky.

Prostřednictvím operativního leasingu se pořizují například vysokořizné vozíky, kopírky, automobily, apod. Výhodou operativního leasingu je možnost užívání strojů a přístrojů bez potřeby disponovat volnými peněžními prostředky k úhradě jejich pořizovací ceny.

1.4 Dlouhodobá hmotná aktiva určená k užívání podle IFRS

Zatímco problematiku dlouhodobého hmotného majetku podle České účetní legislativy upravuje Český účetní standard č. 013, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS se zabývají dílčími položkami hmotných aktiv. Dlouhodobá hmotná aktiva určená k užívání jsou upravena v rámci IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení. Cílem tohoto standardu je popsat metody, které se použijí pro účetní zachycení pozemků, budov a zařízení tak, aby informace pro uživatele účetní závěrky byly srozumitelné a vypovídaly o majetku a jeho změnách.

1.4.1 Definice standardu IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení

Tento standard zahrnuje veškeré pozemky, budovy a zařízení pořízené za účelem využívání při běžné činnosti v podniku.

Pozemky, budovy a zařízení jsou hmotná aktiva, která jsou používána ve výrobě nebo zásobování zbožím či službami. Mohou být drženy za účelem pronájmu nebo k administrativním účelům. Očekává se, že budou užívány déle než jedno účetní období. [8]

Podmínkou pro vykázaní těchto aktiv je pravděpodobnost, že účetní jednotka bude mít z dané položky ekonomický užitek, a zároveň musí být možno spolehlivě měřit pořizovací náklady. Daná aktiva tedy musí být spolehlivě ocenitelná. [8]

Z oblasti dlouhodobých hmotných aktiv jsou pro svou specifčnost vyjmuta ze standardu IAS 16 biologická aktiva, která jsou upravena v standardu IAS 41 – Zemědělství a neobnovitelné přírodní zdroje, které jsou upraveny v IFRS 6 – Průzkum a hodnocení nerostných zdrojů. [7]

Specifický způsob ocenění při prvotním rozpoznání vyžaduje dlouhodobý majetek pořízený formou finančního leasingu. Finanční leasing je samostatně upraven ve standardu IAS 17 – Leasingy. Avšak klasifikace a odpisování těchto aktiv se řídí pravidly uvedenými v IAS 16. [7]

Standard IAS 16 nezahrnuje pozemky, budovy a zařízení, které nejsou pořízeny za účelem využívání při běžné činnosti a jsou držena za účelem prodeje. Jsou to investice do nemovitostí (IAS 40 – Investice do nemovitostí), které jsou drženy za účelem dosažení příjmu z nájemného, pozemky, budovy a zařízení, které jsou drženy za účelem prodeje (IAS 2 – Zásoby), a dlouhodobá aktiva, která se již nepoužívají a budou vyřazena (IFRS 5 – Dlouhodobá aktiva držena k prodeji a ukončované činnosti). [7]

IFRS 5 – Dlouhodobá aktiva určená k prodeji upravuje aktiva, která jsou vyjmuta ze standardu IAS 16 z důvodu potřeby jiného přístupu k ocenění vzhledem k očekávaným užitkům. Tato aktiva se neodpisují a oceňují se na bázi účetní hodnoty a fair value snížené o odhadnuté náklady prodeje. [7]

1.4.2 Oceňování k okamžiku pořízení

Bez ohledu na skutečnost zda jsou aktiva nakupovaná či vyráběná ve vlastní režii, se při pořízení oceňují na bázi pořizovacích nákladů. Do pořizovacích nákladů patří veškeré účelné náklady nutné k tomu, aby aktivum mohlo začít přinášet užitek. Jsou to zejména: [7]

- pořizovací cena (snížená o všechny obchodní slevy),
- clo,
- náklady umožňující uvedení aktiva do stavu způsobilého přinášet užitek jako jsou náklady na přípravu místa, dopravu a manipulaci, náklady na montáž, odměny specialistům, náklady na testování správné funkce apod.,
- nezbytně nutné náklady na záběh výroby a jiné předvýrobní náklady,
- nezbytně nutné a účelově vztahované výkony provedené ve vlastní režii,
- odhadnutý náklad na demontáž, přemístění a uvedení místa do původního stavu, na který je vytvořena rezerva. [7]

Součástí pořizovacích nákladů nejsou: [10]

- náklady na otevření nové provozovny,
- náklady na zavedení nového výrobku či služby (včetně nákladů na propagaci),
- náklady na zaškolení zaměstnanců,

- náklady na správu a všeobecné režijní náklady. [10]

1.4.3 Ocenění v průběhu držení aktiva

Aktiva mohou být oceněna v průběhu držení (k rozvahovému dni) na základě modelu pořizovací ceny, nebo na základě modelu přecenění na fair value. Účetní jednotka si vybere jeden z modelů, a podle účetního pravidla v modelu obsaženém se musí řídit pro celou třídu pozemků, budov a zařízení. [8]

Model pořizovacích nákladů

V případě zvolení tohoto modelu účetní jednotka vykazuje položky pozemků, budov a zařízení v částce pořizovacích nákladů snížených o kumulované odpisy (oprávky) a o veškeré kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Česká účetní legislativa používá výhradně tento model. [6]

Model přecenění na fair value

Za předpokladu, že účetní jednotka použije model přecenění, potom položky pozemků, budov a zařízení bude vykazovat v reálných hodnotách (fair value) k datu přecenění snížených o následné oprávky a veškeré kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Přeceňování by se mělo provádět dostatečně pravidelně v takové frekvenci, aby se účetní hodnota finálně významně neodchylovala od hodnoty reálné stanovené k rozvahovému dni. [6]

Fair value pozemků a budov lze stanovit podle tržní ceny zjištěné na základě průzkumu trhu či znaleckým odhadem. Fair value strojů a zařízení se stanovuje na základě odhadu tržní hodnoty. Pokud není k dispozici tržní ocenění (specializovaný majetek) určí se fair value ve výši jejich reprodukčních nákladů snížených o adekvátní opotřebení. [6]

Jestliže účetní jednotka přeceňuje určitou položku pozemků, budov a zařízení, potom musí přecenit i celou kategorii pozemků budov a zařízení, do níž přecenění aktivum patří. Jsou to například třídy pozemků, pozemků a budov, strojů, lodí, letadel, motorových dopravních prostředků, nábytku, kancelářského zařízení apod. [8]

K okamžiku přecenění příslušných aktiv se musí oprávký: [6]

- přepočíst stejným poměrem, jako je poměr reálné a účetní hodnoty aktiva (tímto poměrem je přepočtena i brutto hodnota z čehož plyne, že netto účetní hodnota je po přecenění rovna hodnotě reálné), nebo
- eliminovat oprávký tak, aby se účetní hodnota rovnala reálné hodnotě. V případě že reálná hodnota je vyšší než původní pořizovací náklady, je nutné navýšit i brutto hodnotu aktiva. [6]

Mohou nastat následující případy: [6]

- účetní hodnota aktiva se v důsledku přecenění zvýší. Zvýšení hodnoty rozvahově se projeví ve prospěch Fondu z přecenění, který je součástí vlastního kapitálu. Výsledkově lze zvýšení hodnoty promítnout v případě, kdy se ruší předchozí přecenění téhož aktiva směrem dolů, které původně mělo výsledkový dopad.
- účetní hodnota aktiva se v důsledku přecenění sníží. V takovémto případě se jedná o snížení výsledkové. Výjimku tvoří případ, kdy byl u aktiva v předchozích letech vytvořen kapitálový Fond z přecenění. V tomto případě je snížení vykazováno přímo prostřednictvím vlastního kapitálu.
- přebytek z přecenění je možné převést do nerozděleného zisku v případě, že je aktivum již vyřazeno. V případě převedení části přebytku ve fázi používání aktiva, se převede částka ve výši rozdílu mezi odpisy vypočtenými z přeceněné účetní hodnoty aktiva a odpisy vypočtenými z původní účetní hodnoty aktiva. [6]

Odpisy

Odpisy představují systematickou alokaci pořizovací ceny aktiva do nákladů podniku po celou dobu jeho životnosti. Účetní jednotka je povinna začít odpisovat v okamžiku, kdy je aktivum způsobilé k užívání. Odpisování je zastaveno tehdy, pokud je aktivum prodáno, zlikvidováno nebo je zařazeno mezi aktiva držená k prodeji. Odpisování tedy nelze přerušit v případě, že aktivum není dočasně využíváno. [7]

Účetní jednotky mají povinnost odpisovat samostatně každou část položky pozemků, budov a zařízení, které mají významné pořizovací náklady s ohledem na poměr k celkovým pořizovacím nákladům. Dále je nutné odpisovat samostatně každou komponentu položky, která má rozdílnou životnost. [6]

Standard umožňuje agregovat položky stejného technicko-ekonomického určení, které nejsou významné. Tyto položky jsou sledovány a odpisovány jako celek. [7]

Výše odpisů dlouhodobých hmotných aktiv závisí na výši vstupní ceny a popřípadě stanovené zbytkové hodnotě, délce použitelnosti, a na použité metodě odpisování. Délka použitelnosti může být stanovena v závislosti na čase, nebo v závislosti na předpokládaném výkonu.

Při stanovování doby odpisování by měla účetní jednotka brát v úvahu tyto faktory: [6]

- očekávané používání aktiva,
- očekávané fyzické opotřebení a zastarávání aktiva,
- technickou nebo obchodní zastaralost vzniklou z důvodu změn nebo zdokonalení výroby,
- zákonná či obdobná omezení užívání aktiva. [6]

Standard doporučuje, aby účetní jednotka stanovila plánovanou dobu používání kratší než je odhadnutá doba použitelnosti. Tuto zásadu standard doporučuje v souladu se zásadou opatrnosti. Je zřejmé, že podnik nemůže všechny faktory přesně specifikovat, a také důsledky technického pokroku jsou odhadnutelné velice obtížně. [7]

Zbytková hodnota

Zbytková hodnota představuje takovou hodnotu, jakou má dlouhodobý hmotný majetek na konci své ekonomické životnosti. [6]

Jedná se o takovou částku, kterou účetní jednotka očekává, že získá za vyřazený majetek na konci doby použitelnosti po odečtení nákladů spojených s jeho vyřazením. Zůstatkovou hodnotu lze uplatňovat u automobilů, strojů a přístrojů, které lze na konci životnosti odprodat. V takovém případě musí účetní jednotka provést odhad očekávané ceny odprodeje.

Technické zhodnocení

Technické zhodnocení, výdaje na opravu a udržování jsou označovány jako následné výdaje, které zvyšují hodnotu aktiva pouze v případě, pokud se zvýší užitečnost aktiva. Výdaje na opravy a pravidelnou údržbu, které nejsou technickým zhodnocením, jsou uznány jako náklad, který je vykázán ve výsledovce. [7]

1.5 Možnosti financování při pořízení DHM podle IFRS

1.5.1 Definice standardu IAS 17 - Leasingy

Cílem standardu IAS 17 je správné odlišení finančního a operativního leasingu. Tento standard stanovuje postupy účetního zachycení a vykázání u obou skupin leasingu. Upravuje takové leasingové smlouvy, které poskytují převod práva používat aktivum nájemcem.

Standard definuje leasing jako dohodu, ve které pronajímatel poskytuje nájemci právo používat aktivum po smluvně stanovenou dobu za jednorázovou platbu nebo řadu předem daných plateb. [7]

Rozlišení finančního a operativního leasingu je problémovou, avšak klíčovou záležitostí. Pro rozlišení není rozhodující forma smlouvy (kde může být uvedeno, že se jedná o finanční leasing), nýbrž obsah smlouvy. Obsah smlouvy je nutné pečlivě analyzovat a správně definovat, o který leasing se jedná. [7]

Finanční leasing

Finanční leasing je založen na takové smlouvě, která přenáší veškerá rizika a užitky spojené s užíváním na nájemce.

Skutečnosti, díky kterým lze identifikovat finanční leasing: [6]

- převedení vlastnického práva na nájemce do konce nájemní doby,
- právo nájemce odkoupit aktivum za cenu podstatně nižší než bude fair value k datu odkupu,
- doba leasingu je sjednána na podstatnou část životnosti aktiva, i když nebude převedeno vlastnictví,
- na počátku leasingu je současná hodnota minimálních leasingových plateb stejná nebo vyšší než fair value,
- pronajaté aktivum je specializováno pouze pro jednoho nájemce,
- nájemce má právo zrušit leasingový vztah, avšak ponese veškeré pronajímatelovy ztráty,

- zisky nebo ztráty způsobené změnou fair value zbytkové hodnoty připadají nájemci. [6]

V případě leasingu se zaručenou zbytkovou hodnotou je nájemce povinen na konci nájmu aktivum vrátit a doplatit vzniklý rozdíl mezi fair value a výší smluvně dané zbytkové hodnoty. V případě nezaručené zbytkové hodnoty nájemce vrátí pouze aktivum a již nemá povinnost žádné jiné platby.

V průběhu uzavírání smlouvy je důležitý den platnosti leasingové smlouvy a den zahájení leasingu. Dnem platnosti se rozumí den sjednání smlouvy. K tomuto datu dochází k posouzení leasingové smlouvy a určení finančního nebo operativního leasingu. Ode dne zahájení leasingu je nájemce oprávněn dané aktivum používat. Tímto dnem začnou obě strany o leasingu účtovat. [7]

Zjednodušené schéma účtování pořízení aktiva formou finančního leasingu:

Obrázek 3: Schéma účtování pořízení aktiva formou finančního leasingu
[7, s. 120]

Vstupní ocenění závazku leasingu

Ke dni platnosti jsou aktivum i závazek oceněny ve fair value nebo současnou hodnotou minimálních leasingových plateb a to tou hodnotou která je nižší. Pro určení současné hodnoty minimálních leasingových plateb je nutné určit minimální leasingové platby, dobu leasingu a úrokovou míru. [7]

Minimální leasingové platby zahrnují všechny platby, které je nájemce povinen zaplatit. Nezahrnují veškeré platby, které platí nájemce za služby poskytnuté pronajímatelem.

Do minimální leasingové platby se nezahrnuje podmíněné nájemné, které se stanovuje variabilně (například procentem z tržeb).

Doba leasingu je nevypověditelná doba, po kterou má nájemce dohodnout nájem aktiva. Jsou v ní obsaženy i jiné lhůty, ve kterých má nájemce právo pokračovat v leasingu.

Pro diskontování minimálních leasingových plateb se používá implicitní úroková míra. Tuto úrokovou míru požaduje leasingová společnost. V případě, že nájemce nemá k dispozici údaje pro výpočet implicitní úrokové míry, použije přírůstkovou výpůjční úrokovou míru. Tato míra se určuje podle podobného leasingu nebo podle bankovní úrokové míry. [7]

Vstupní ocenění najatého aktiva

Ocenění závazku vůči pronajímateli se zvyšuje o vedlejší náklady spojené s uzavřením leasingové smlouvy a další přímé náklady vynaložené na uvedení aktiva do stavu způsobilého k používání. [7]

Odpisování najatého aktiva

Na rozdíl od ČÚL Mezinárodní standardy IFRS skutečně aplikují zásadu přednosti obsahu před formou, proto má nájemce právo najatý majetek odpisovat.

Podle standardu se najaté aktivum odpisuje obdobně jako ostatní aktiva, které podnik používá. Při stanovení výše odpisů a doby odpisování se vychází z pravidel definovaných ve standardu IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení. V případě, že je doba použitelnosti delší než sjednaná doba leasingu, bude aktivum odepisováno po celou dobu použitelnosti. To však pouze v případě, že po skončení leasingu přejde vlastnictví z pronajímatele na nájemce. [7]

Operativní leasing

Operativní leasing je poskytován na kratší období, přičemž nájemní smlouva se může obnovovat.

V případě operativního leasingu pronajímatel nepřenáší všechna rizika a užitky na nájemce. Pronajímatel nájemci pouze poskytuje službu v podobě vypůjčení aktiva po

stanovenou dobu. Nájemce dané aktivum používá, ale nemá ho zahrnuté ve svých aktivech. [7]

Leasingové platby se vykazují v nákladech a to lineárně po celou dobu existence nájemní smlouvy.

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

V této části bakalářské práce se budu věnovat společnosti ABCD, a. s., která se zabývá výrobou a prodejem otopných těles. Provedu rozbor hospodářské situace společnosti a následně se na základě zadání a potřeby společnosti budu věnovat investičnímu záměru v podobě pořízení nového ohraňovacího a obráběcího stroje. Pro pořízení stroje byly poskytnuty nabídky financování, které budu vzájemně porovnávat. Tyto nabídky financování zohledním podle přístupu České účetní legislativy a podle Mezinárodních standardů IFRS, s poukázáním na vzniklé rozdíly projevující se v rozvaze a v hospodářském výsledku společnosti.

2.1 Hospodářská situace společnosti ABCD, a. s.

Společnost ABCD, a. s.

Jelikož si společnost nepřeje, abych v práci uváděla pravý název obchodní společnosti, budu pro účely bakalářské práce společnost nazývat ABCD, a. s. Tato společnost je jedna z největších producentů otopných těles v Evropě. Vznikla v roce 1992 jako malá firma zabývající se výrobou a prodejem ocelových otopných těles. Tímto navázala na tradici výroby zprivatizovaného podniku Konveta. Během své existence svou výrobu rozšířila a zmodernizovala. V současnosti působí nejen na českém ale i světovém trhu.

Akciová společnost ABCD je zapsána v Obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Hradci Králové dne 1. září 1996. Její základní kapitál přesahuje 800 mil. Kč. Akcie jsou rozděleny mezi 6 akcionářů.

Skupina ABCD se k 31. 12. 2012 skládá z mateřské společnosti v České Třebové a pěti dceřiných společností, z nichž jsou 4 obchodní a 1 výrobní.

Předmětem podnikání je zejména:

- výroba radiátorů ústředního topení
- výroba, instalace a opravy vzduchotechnických zařízení

- výroba a zpracování plastů včetně dokončovacích technologií

Hlavním výrobním programem jsou v současné době desková otopná tělesa Radik a Kingrad, trubková otopná tělesa Koralux a designová otopná tělesa Koratherm.

Výrobní značka ABCD je dnes zárukou vysoké kvality, dlouhé životnosti, špičkových technických parametrů a přijatelné ceny. Díky tomu je držitelem certifikátu ISO 9001, který potvrzuje soulad systému výroby s mezinárodním standardem.

Systém řízení jakosti ISO 9001 v kombinaci s národními značkami kvality, jako jsou RAL, BSI, NF garantuje nejvyšší stupeň dosažené kvality výrobků nejen na evropských, ale i světových trzích.

Hospodářská situace

Pro analýzu současného stavu byly poskytnuty účetní výkazy za rok 2012. V době zpracování zadání byly tyto dostupné výkazy nejaktuálnější. Zjednodušenou rozvahu a výkaz zisku a ztrát uvádím v příloze č. 1 a č. 2.

V roce 2012 společnost ABCD, a. s. dosáhla tržeb ve výši 1 589 615 000 Kč což je o 2 procentní body více, než v předcházejícím účetním období kdy společnost dosáhla tržeb 1 554 521 000 Kč. V předchozích letech byl zaznamenán výraznější propad tržeb a to z důvodu celohospodářské krize, která se projevila i ve stavebnictví, a firma tím ztratila některé důležité zákazníky.

Celková zadluženost společnosti je určena podílem cizích zdrojů a celkové sumy aktiv. Zatímco v roce 2011 dosahovala 42%, v roce 2012 poklesla o 5 procentních bodů na hodnotu 37%.

Celková zadluženost (rok 2011) = $864\,788\,000 / 2\,082\,691\,000 = 41,52\%$

Celková zadluženost (rok 2012) = $716\,138\,000 / 1\,961\,360\,000 = 36,51\%$

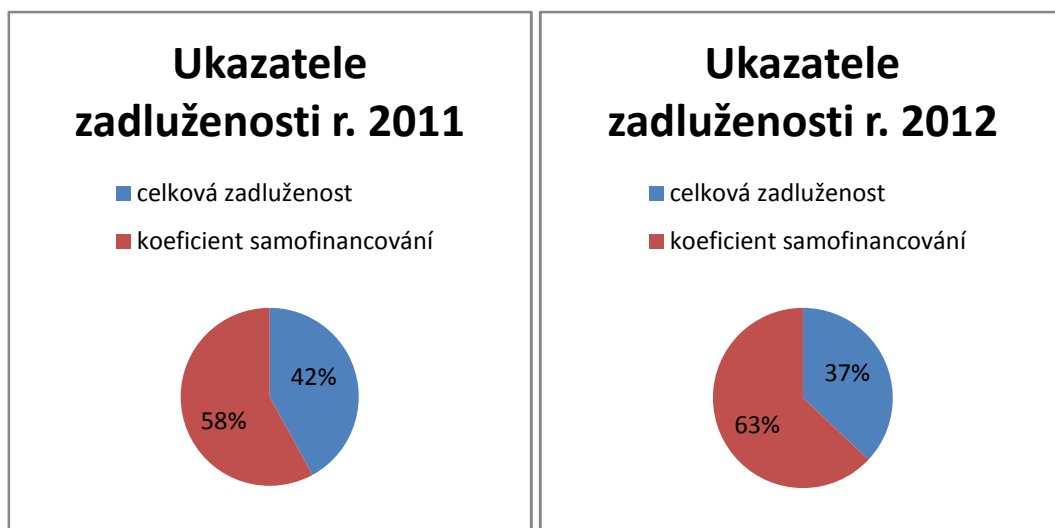
Díky optimalizaci pracovního kapitálu a splacení podstatné části bankovních úvěrů projevuje celková zadluženost klesající tendenci, což je pro společnost pozitivní jev.

Koeficient samofinancování udává do jaké míry je majetek financován z vlastních zdrojů a je určen podílem vlastního kapitálu a celkových pasiv společnosti. V roce 2012

nabývá hodnoty 0,6284, což značí, že společnost vlastní 62,84% majetku financovaného prostřednictvím vlastních zdrojů. Oproti předcházejícímu období se zvýšil koeficient samofinancování o 4,72%.

Koeficient samofinancování (rok 2011) = $1\,210\,562\,000 / 2\,082\,691\,000 = 58,12\%$

Koeficient samofinancování (rok 2012) = $1\,232\,480\,000 / 1\,961\,360\,000 = 62,84\%$

Graf č. 1: Ukazatele zadluženosti za rok 2011 **Graf č. 2: Ukazatele zadluženosti za rok 2012**
(Zdroj: vlastní zpracování) (Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedených grafů vyplývá, že společnost financuje majetek v nadpoloviční většině z vlastních zdrojů.

Rentabilita tržeb a vlastního kapitálu vykazuje v roce 2011 záporné hodnoty, z důvodu záporného výsledku hospodaření. Hospodaření účetní jednotky se stalo ztrátovým vlivem celohospodářské krize. Postupem času firma reaguje na tento stav a výsledky se zlepšují. V roce 2012 společnost provedla důslednou optimalizaci pracovního kapitálu, a proto se ROS a ROE dostaly do kladných hodnot. Hlavní parametr nákladů, které ovlivňují výši hospodářského výsledku je vývoj ceny plechu, který tvoří více než polovinu objemu zajišťovaného materiálu.

Rentabilita tržeb (ROS) udává kolik haléřů čistého zisku má podnik z 1 Kč tržeb a vyjádří se podílem výsledku hospodaření po zdanění a tržbami.

$ROS \text{ (rok 2011)} = -81\,144\,000 / 1\,554\,521\,000 = -5,22\%$

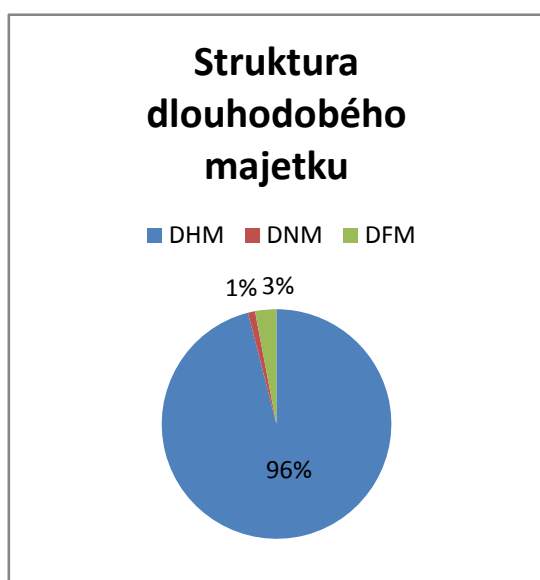
$ROS \text{ (rok 2012)} = 24\,702\,000 / 1\,589\,615\,000 = 15,54\%$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vyjadřuje, kolik haléřů čistého zisku připadá na 1 investovanou korunu.

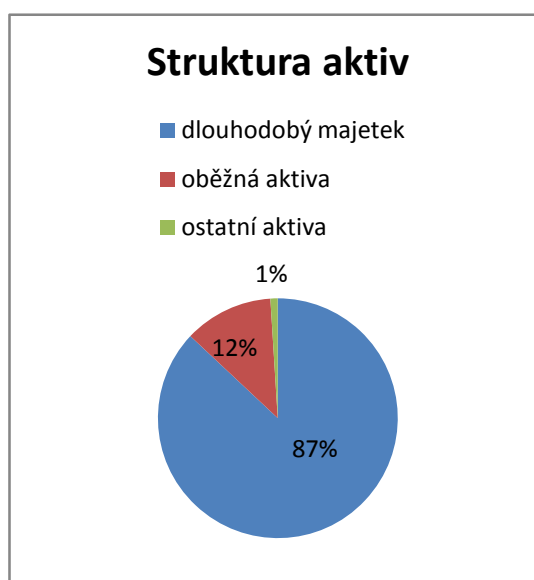
$ROE \text{ (rok 2011)} = -81\,144\,000 / 1\,210\,562\,000 = -6,7\%$

$ROE \text{ (rok 2012)} = 24\,702\,000 / 1\,232\,480\,000 = 2,00\%$

Podíl dlouhodobého majetku vůči celkovým aktivům společnosti činí ve sledovaném roce 86,78%. Přičemž dlouhodobý hmotný majetek tvoří 96,28% z celkové hodnoty dlouhodobého majetku.

Graf č. 4: Struktura dlouhodobého majetku
(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 3: Struktura aktiv
(Zdroj: vlastní zpracování)

Podíl dlouhodobého hmotného majetku v celkových aktivech činí 83,55%. V následující tabulce je zachycena struktura dlouhodobého hmotného majetku.

Tabulka č. 1: Struktura dlouhodobého hmotného majetku v roce 2012

Dlouhodobý hmotný majetek (v tis.)	
Pozemky	15 163 Kč
Stavby	1 055 268 Kč
Samostatné movité věci	521 058 Kč
Jiný dlouhodobý majetek	32 242 Kč
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	3 775 Kč
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	1 215 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti)

2.1.1 Investiční záměr

V daném roce, kdy s firmou spolupracuji na bakalářské práci, uvažuje o investičním záměru v podobě další modernizace výrobní základny v České Třebové. Proto pro účely bakalářské práce projevila společnost přání zpracovat a porovnat financování pořizovaného stroje s důrazem na vzniklé rozdíly mezi přístupy České účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS.

Pro uspokojení zvyšující se poptávky na celosvětovém trhu, je pro společnost důležité zrychlit a zefektivnit výrobu. Proto se management společnosti rozhodl pořídit nový ohýbací a ohraňovací stroj, který umožní zvýšit produktivitu práce. Tento stroj je náhradou za nyní již morálně zastaralý stroj, avšak jeho výkonnost, flexibilita a multifunkčnost a snadná a rychlá ovladatelnost mnohonásobně převyšuje vlastnosti stroje předcházejícího.

Technologický úsek nadefinoval požadavky pro nákup nového stroje, který nejlépe vyhovuje výrobním potřebám sériové linky. Jedná se o ohraňovací a ohýbací lis XYZ série 5130. Tento produktivní a univerzální stroj poskytuje díky variabilním systémům zadního dorazu bezproblémové obrábění velkého spektra dílů rozličných tvarů a velikostí. Stroj XYZ série 5130 také lze využít jako všestrannou ohýbačku. Díky četným volitelným možnostem stroje ho lze přizpůsobit veškerým potřebám výrobní základny. Protože stroj pracuje velice rychle, hodí se i do sériové výroby. Je vybaven bezpečnostním systémem BendGuard, který zajišťuje snadnou přípravu stroje.

Na základě poptávky u několika dodavatelů obdržela společnost 2 nabídky na pořízení stroje s jeho financováním.

První nabídka umožňuje financovat pořízení stroje prostřednictvím spotřebitelského úvěru s 20% nultou splátkou. Pořizovací cena stroje je složena z ceny pořízení 4 342 250 Kč a nákladů za dopravu ve výši 200 000 Kč. Nultá splátka ve výši 20% činí 868 450 Kč. Výše úvěru bez nulté splátky činí 3 473 800 Kč se stanovenými měsíčními splátkami po dobu pěti let. Nabídku spotřebitelského úvěru uvádím v příloze č. 3.

Ve druhé nabídce je stroj nabízen prostřednictvím finančního pronájmu (leasingu). Nultá splátka leasingu činí 20% z pořizovací ceny stroje. Jedná se o pětiletý finanční leasing s měsíčními splátkami. Nabídku finančního leasingu uvádím v příloze č. 4.

Pro financování tohoto investičního záměru budu porovnávat obě nabídky možnosti pořízení, tedy na spotřebitelský úvěr nebo pořízení formou finančního leasingu. Dále zohledním možnost pořízení stroje prostřednictvím operativního leasingu a pořízení s platbou v hotovosti. Tato platba by byla pokryta sjednaným bankovním úvěrem se sazbou 1M PRIBOR + 2,7 % p.a.

Tyto formy pořízení včetně ocenění majetku vyčíslím podle České účetní legislativy a podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. Výsledky promítnu do rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Pomocí vertikální analýzy a ukazatelů zadluženosti zhodnotím vliv financování na hospodaření účetní jednotky. Na závěr provedu doporučení jakým způsobem je pořízení stroje nejvýhodnější, a při jaké formě pořízení je uživatelům účetních výkazů poskytnut nejvěrnější obraz o skutečném stavu hospodaření podniku.

2.2 Oceňování a financování DHM při pořízení dle ČÚL

Oceňování dlouhodobého hmotného majetku ve společnosti ABCD, a. s. se řídí Zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a Vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou provádí některá ustanovení výše zmíněného zákona.

Dlouhodobý hmotný majetek v ceně nad 40 000 Kč se oceňuje v pořizovacích cenách. Pořizovací ceny zahrnují:

- cenu pořízení,
- náklady na dopravu,
- clo,
- úroky a další finanční výdaje související s pořízením,
- další náklady s pořízením související.

Náklady na technické zhodnocení zvyšují pořizovací cenu dlouhodobého hmotného majetku. Opravy a údržba se účtují do nákladů.

Odpisy se vypočítávají na základě pořizovací ceny a předpokládané doby životnosti příslušného majetku. Předpokládaná životnost je stanovena následovně:

- stavby: 30 – 50 let,
- stroje, přístroje a zařízení: 8 – 20 let,
- dopravní prostředky: 4 – 8 let,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek: 2 – 4 roky.

2.2.1 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení na spotřebitelský úvěr

Ocenění stroje

Stroj XYZ série 5130 je ke dni pořízení podle interní směrnice oceněn v pořizovací ceně. Ta je složena z ceny pořízení a vedlejších pořizovacích nákladů. Cena pořízení činí 4 342 250 Kč.

Při pořízení stroje vznikly následující uznatelné vedlejší pořizovací náklady:

- náklady na dopravu a montáž: 200 000 Kč

V souvislosti s pořízením dále vznikly tyto neuznatelné vedlejší pořizovací náklady:

- náklady na zaškolení zaměstnanců: 30 000 Kč
- odhadnuté náklady na demontáž stroje: 50 000 Kč

Pořizovací cena = 4 542 250 Kč (4 342 250 + 200 000).

Odpisy

Doba životnosti stroje je stanovena na 12 let. Účetní jednotka stanoví odpisový plán a provádí rovnoměrné měsíční odpisy ve výši 31 543 Kč. Roční odpis činí 378 521 Kč. Odpisový plán uvádím v příloze č. 5.

Spotřebitelský úvěr

Při pořízení stroje na spotřebitelský úvěr firma zvažuje následující nabídku financování:

Tabulka č. 2: Nabídka spotřebitelského úvěru

pořizovací cena stroje	4 342 250 Kč	počet splátek	60
nultá splátka 20%	868 450 Kč	počet let	5
úvěr	3 473 800 Kč	úroková sazba	3,16% p.a.
splátka	62 940 Kč	Navýšení	302 600 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování dle nabídky uvedené v příloze č. 3)

Splátkový kalendář spotřebitelského úvěru uvádím v příloze č. 6.

Při pořízení stroje vznikly následující účetní operace:

- 1a. pořízení stroje v ceně pořízení: 4 342 250 Kč 042/479
- 1b. doprava stroje: 200 000 Kč 042/321
- 1c. ostatní náklady: 80 000 Kč 518/321
- 2. zařazení do majetku: 4 542 250 Kč 022/042
- 3. odpisování: 378 521 Kč 551/082
- 4a. úroky z úvěru: 302 600 Kč 381/479
- 4b. časové rozlišení úroků 106 025 Kč 562/381

Tabulka č. 3: Zachycení účetních operací při uplatnění spotřebitelského úvěru

	výchozí stav	1			2	3	4		konečný stav
		1a	1b	1c			4a	4b	
Rozvaha (v tis.Kč)									
DHM	1 638 721				4 542	-379			1 642 884
z toho poř. DHM 042	3 775	4 342	200		-4 542				3 575
Ostatní aktiva	10 125						303	-106	10 322
Aktiva celkem	1 961 360								1 965 720
Vlastní kapitál	1 232 480								1 231 915
z toho VH po zdanění	24 702			-80		-379		-106	24 137
Dlouhodobé závazky	72 161	4 342					303		76 806
Krátkodobé závazky	287 661		200	80					292 386
Bankovní úvěry	347 360								347 360
Pasiva celkem	1 961 360								1 965 720

	výchozí stav	1			2	3	4		konečný stav
		1a	1b	1c			4a	4b	
VZZ (v tis. Kč)									
Tržby celkem	1 589 615								1 589 615
Služby	153 308			80					153 388
Odpisy	120 372					379			120 372
Provozní VH	38 677								38 299
Finanční VH	-13 975								-13 869
Nákladové úroky	14 992							106	15 098
Mimořádný VH	0								0
VH po zdanění	24 702			-80		-379		-106	24 137

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pořízení stroje na spotřebitelský úvěr se promítne do rozvahy v položkách dlouhodobý hmotný majetek, ostatní aktiva, krátkodobé závazky a výsledek hospodaření. V položce dlouhodobý majetek je zachycena pořizovací cena majetku, ostatní aktiva se týkají časového rozlišení úroků z úvěru.

Hospodářský výsledek se sníží v důsledku uplatnění odpisů a nákladů vzniklých při pořízení. Jsou to náklady na školení zaměstnanců, které nelze zahrnout do pořizovací ceny a úrokové náklady. Zaokrouhlený hospodářský výsledek se sníží o 565 000 Kč oproti výchozímu stavu.

Financování stroje prostřednictvím spotřebního úvěru se projeví v celkové zadluženosti společnosti, která se zvýší o 0,17%, současně s tím se sníží koeficient samofinancování o 0,17%. Z důvodu zařazení pořízeného stroje do majetku se zvýší podíl dlouhodobého majetku v celkových aktivech společnosti o 0,03%. Rentabilita vlastního kapitálu se sníží o 0,04% a rentabilita tržeb se sníží o 0,36%.

Tabulka č. 4: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění spotřebitelského úvěru

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízením	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,18%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,36%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

Celková zadluženost = $721\,063\,000 / 1\,965\,720\,000 = 36,68\%$

Koeficient samofinancování = $1\,231\,915\,000 / 1\,965\,720\,000 = 62,67\%$

Podíl DHM = $1\,642\,884\,000 / 1\,965\,720\,000 = 83,58\%$

ROE = $24\,137\,000 / 1\,232\,480\,000 = 1,96\%$

ROS = $24\,137\,000 / 1\,589\,615\,000 = 15,18\%$

2.2.2. Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou finančního leasingu

Ocenění stroje

Při pořízení stroje formou finančního leasingu najatý majetek nepřechází do vlastnictví nájemce, nýbrž je po dobu nájmu stále ve vlastnictví pronajímatele. Proto se dlouhodobý majetek k okamžiku pořízení neoceňuje. Příslušnou hodnotu majetku společnost aktivuje až v době, kdy smlouva o nájmu končí a uplatňuje se možnost nákupu v dohodnuté zůstatkové ceně.

K okamžiku pořízení společnost tedy účtuje o najatém majetku pouze tak, že leasingové splátky zahrnuje do nákladů. Splátky nájemného hrazené předem se časově rozlišují.

Odpisy

Jelikož stroj po dobu nájmu není ve vlastnictví společnosti, není oprávněna provádět odpisy stroje.

Finanční leasing

Pro účely pořízení stroje XYZ série 5130 byla společnosti poskytnuta následující nabídka financování prostřednictvím finančního leasingu:

Tabulka č. 5: Nabídka finančního leasingu

pořizovací cena stroje	4 342 250 Kč	počet splátek	60
nultá splátka 20%	868 450 Kč	počet let	5
výše leasingu	3 473 800 Kč	úroková sazba	3,336% p.a.
splátka	63 370 Kč	navýšení	328 400 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování dle nabídky uvedené v příloze č. 4)

Úroková sazba byla vypočítána pro účely splátkového kalendáře. Splátkový kalendář uvádím v příloze č. 7.

Při pořízení stroje formou finančního leasingu vzniknou následující účetní operace:

- 1. nultá splátka: 868 450 Kč 381/221
- 2. náklady související s pořízením: 280 000 Kč 518/321
- 3. poměrná část nulté splátky za rok: 173 690 Kč 518/381
- 4. 12 měsíčních splátek leasingu: 760 440 Kč 518/321
- 5. úhrada 12 měsíčních splátek leasingu: 760 440 Kč 321/221

Tabulka č. 6: Zachycení účetních operací při uplatnění finančního leasingu

	výchozí stav	1	2	3	4	5	konečný stav
Rozvaha (v tis.Kč)							
DHM	1 638 721						1 638 721
z toho poř. DHM 042	3 775						3 775
Finanční majetek	1 867	-868				-760	239
Ostatní aktiva	10 125	868		-174			10 819
Aktiva celkem	1 961 360						1 960 426
Vlastní kapitál	1 232 480						1 231 266
z toho VH po zdanění	24 702		-280	-174	-760		23 488
Dlouhodobé závazky	72 161						72 161
Krátkodobé závazky	287 661		280		760	-760	287 941
Bankovní úvěry	347 360						347 360
Pasiva celkem	1 961 360						1 960 426

	výchozí stav	1	2	3	4	5	konečný stav
VZZ (v tis. Kč)							
Tržby celkem	1 589 615						1 589 615
Služby	153 308		280	174	760		154 522
Odpisy	120 372						120 372
Provozní VH	38 677						37 463
Finanční VH	-13 975						-13 975
Nákladové úroky	14 992						14 992
Mimořádný VH	0						0
VH po zdanění	24 702		-280	-174		-760	23 488

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu se projeví v rozvaze v položce ostatní aktiva a krátkodobé závazky. Ostatní aktiva zahrnují časové rozlišení nulté splátky. Krátkodobé závazky se zvýší z povinnosti hradit leasingové společnosti měsíční leasingové splátky a uhradit závazky související s pořízením stroje.

Výsledek hospodaření se sníží o uplatněné náklady, které vzniknou při splácení poměrné části nulté splátky, dvanácti měsíčních leasingových splátek a při vzniku nákladů souvisejících s pořízením. Oproti výchozímu stavu se výsledek hospodaření sníží o 1 214 000 Kč.

Financování stroje prostřednictvím finančního leasingu ovlivní zadluženost, která se zvýší o 0,03% oproti výchozímu stavu. Současně s tím se koeficient samofinancování 0,03% sníží. Vlivem snížení celkové hodnoty aktiv se podíl dlouhodobého majetku sníží o 0,04%. Rentabilita vlastního kapitálu se sníží o 0,09% a současně s tím se rentabilita tržeb sníží o 0,76%.

Tabulka č. 7: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění finančního leasingu

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,54%	62,81%	83,59%	1,91%	14,78%
Rozdíl	0,03%	-0,03%	0,04%	-0,09%	-0,76%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

$$\text{Celková zadluženost} = 716\,418\,000 / 1\,960\,426\,000 = 36,54\%$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = 1\,231\,266\,000 / 1\,960\,426\,000 = 62,81\%$$

$$\text{Podíl DHM} = 1\,638\,721\,000 / 1\,960\,426\,000 = 83,59\%$$

$$\text{ROE} = 23\,488\,000 / 1\,231\,266\,000 = 1,91\%$$

$$\text{ROS} = 23\,488\,000 / 1\,589\,615\,000 = 14,78\%$$

2.2.3 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou operativního leasingu

Jako další možnou formou pořízení je pořízení majetku s financováním prostřednictvím operativního leasingu. Operativní leasing je klasifikován jako pronájem (většinou krátkodobý), kdy po ukončení nájemní doby najatý majetek zůstává ve vlastnictví pronajímatele.

Ocenění stroje a odpisy

V případě operativního leasingu nemá účetní jednotka právo stroj oceňovat. Najatý majetek v průběhu leasingové doby nepřechází do vlastnictví společnosti, a po skončení

nájmu nedochází k odkupu. Je tedy stále ve vlastnictví pronajímatele. Z výše uvedených faktů vyplývá, že ani tvorba odpisů není v případě operativního leasingu povolena.

Operativní leasing

Společnost nemá k dispozici konkrétní nabídku financování touto formou. Odborným odhadem byly měsíční náklady splátek leasingu odhadnuty na 75 000 Kč.

Při pořízení formou operativního leasingu vzniknou následující účetní operace:

- 12. měsíčních splátek za rok: 900 000 Kč 518/321

Tabulka č. 8: Zachycení účetní operace při uplatnění operativního leasingu

	výchozí stav	1	konečný stav
Rozvaha (v tis.Kč)			
DHM	1 638 721		1 638 721
z toho poř. DHM 042	3 775		3 775
Ostatní aktiva	10 125		10 125
Aktiva celkem	1 961 360		1 961 360
Vlastní kapitál	1 232 480		1 231 546
z toho VH po zdanění	24 702	-900	23 768
Dlouhodobé závazky	72 161		72 161
Krátkodobé závazky	287 661	900	288 561
Bankovní úvěry	347 360		347 360
Pasiva celkem	1 961 360		1 961 360

	výchozí stav	1	konečný stav
VZZ (v tis. Kč)			
Tržby celkem	1 589 615		1 589 615
Služby	153 308	900	154 208
Odpisy	120 372		120 372
Provozní VH	38 677		37 743
Finanční VH	-13 975		-13 975
Nákladové úroky	14 992		14 992
Mimořádný VH	0		0
VH po zdanění	24 702	-900	23 802

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pořízení stroje formou operativního leasingu se v rozvaze projeví pouze v pasivech, kde se zvýší krátkodobé závazky plynoucí z povinnosti hradit měsíční leasingové splátky. Současně s tím se nám zvýší náklady za poskytnuté služby formou výpůjčky stroje.

Hospodářský výsledek se sníží o 12 měsíčních leasingových splátek, které činí 900 000 Kč.

Financování stroje formou operativního leasingu ovlivní zadluženost, která se zvýší o 0,05 % a současně se sníží koeficient samofinancování. Rentabilita vlastního kapitálu poklesla o 0,07% a rentabilita tržeb se sníží o 0,57%. Podíl dlouhodobého hmotného majetku se nezmění, jelikož operativní leasing je pouze nákup služby a stroj se tedy nepromítne do rozvahy.

Tabulka č. 9: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění operativního leasingu

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,56%	62,80%	83,55%	1,93%	14,97%
Rozdíl	0,05%	-0,04%	0,00%	-0,07%	-0,57%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

$$\text{Celková zadluženost} = 717\,038\,000 / 1\,961\,360\,000 = 36,56\%$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = 1\,231\,546\,000 / 1\,961\,360\,000 = 62,80\%$$

$$\text{Podíl DHM} = 1\,638\,721\,000 / 1\,961\,360\,000 = 83,55\%$$

$$\text{ROE} = 23\,802\,000 / 1\,231\,546\,000 = 1,93\%$$

$$\text{ROS} = 23\,802\,000 / 1\,589\,615\,000 = 14,97\%$$

2.2.4 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou hotovostní úhrady

Jako další možnost lze zvažovat pořízení stroje formou úhrady v hotovosti. Pro financování této možnosti pořízení firma může čerpat prostředky z bankovního úvěru, který mu bude poskytnut po dohodě s hlavní úvěrující bankou jako dlouhodobý úvěr s úrokovou sazbou 1M PRIBOR + 2,7% p.a.

Ocenění

Stroj je k okamžiku pořízení oceněn v pořizovací ceně, ve které je zahrnuta cena pořízení ve výši 4 342 250 Kč a vedlejší pořizovací náklady.

Při pořízení vznikly tyto uznatelné vedlejší pořizovací náklady:

- náklady na dopravu a montáž: 200 000 Kč

V souvislosti s pořízením vznikly tyto další neuznatelné náklady:

- náklady na zaškolení zaměstnanců: 30 000 Kč
- odhadnuté náklady na demontáž stroje: 50 000 Kč

Celková pořizovací cena činí 4 542 250 Kč (4 342 250+200 000).

Odpisy

Doba životnosti stroje je stanovena na 12 let. Podle stanoveného odpisového plánu účetní jednotka provádí rovnoměrné měsíční odpisy ve výši 31 543 Kč. Roční odpis činí 378 521 Kč. Odpisový plán uvádím v příloze č. 5.

Hotovostní úhrada

Při pořízení stroje s financováním prostřednictvím hotovostní úhrady vzniknou následující účetní operace:

- 1a. faktura za v ceně pořízení: 4 342 250 Kč 042/321
- 1b. doprava a montáž stroje: 200 000 Kč 042/321
- 1c. školení zaměstnanců 30 000 Kč 518/321
- 2. zařazení majetku do užívání: 4 542 250 Kč 022/042
- 3. odpisy: 378 521 Kč 551/082
- 4. úhrada faktury: 4 542 250 Kč 321/461

Tabulka č. 10: Zachycení účetních operací při uplatnění platby v hotovosti

	výchozí stav	1			2	3	4	konečný stav
		1a	1b	1c				
Rozvaha (v tis.Kč)								
DHM	1 638 721				4 542	-379		1 642 884
z toho poř. DHM 042	3 775	4 342	200		-4 542			3 775
Ostatní aktiva	10 125							10 125
Aktiva celkem	1 961 360							1 965 523
Vlastní kapitál	1 232 480							1 232 915
z toho VH po zdanění	24 702			-80		-379		24 243
Krátkodobé závazky	287 661	4 342	200	80			-4 542	287 741
Bankovní úvěry	347 360						4 542	351 902
Pasiva celkem	1 961 360							1 965 523

	výchozí stav	1			2	3	4	konečný stav
		1a	1b	1c			4a	
VZZ (v tis. Kč)								
Tržby celkem	1 589 615							1 589 615
Služby	153 308			80				153 388
Odpisy	120 372					379		120 751
Provozní VH	38 677							38 299
Finanční VH	-13 975							-13 975
Nákladové úroky	14 992							14 992
Mimořádný VH	0							0
VH po zdanění	24 702			-80		-379		24 243

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pořízení stroje s úhradou v hotovosti se v rozvaze projeví v položce DHM, kde je zachycena pořizovací cena stroje. V pasivech se zvýší krátkodobé závazky, které nám vzniknou z důvodu přijetí úvěru od hlavní úvěrové banky. Tento úvěr je poskytnut speciálně pro hotovostní úhradu stroje.

Do nákladů se zachytí náklad na zaškolení zaměstnanců a demontáž zastaralého stroje. Tyto náklady nelze zahrnout do pořizovací ceny stroje. V nákladech jsou zahrnuty také odpisy, které vzniknou v důsledku užívání a tedy opotřebení stroje. Výsledek hospodaření je ponížen výše zmíněné náklady. Oproti výchozímu stavu se sníží o 459 000 Kč.

Financování hotovostní úhradou zvýší zadluženost společnosti o 0,16% a koeficient samofinancování se sníží o 0,11%. Dlouhodobý hmotný majetek se zvýší z důvodu zařazení nového stroje do užívání, proto se jeho podíl v celkových aktivech zvýší o 0,04%. Rentabilita vlastního kapitálu se sníží o 0,03% a rentabilita tržeb se sníží o 0,29%.

Tabulka č. 11: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění hotovostní úhrady

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,67%	62,73%	83,59%	1,97%	15,25%
Rozdíl	0,16%	-0,11%	0,04%	-0,03%	-0,29%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

$$\text{Celková zadluženost} = 720\,760\,000 / 1\,965\,523\,000 = 36,67\%$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = 1\,232\,915\,000 / 1\,965\,523\,000 = 62,73\%$$

$$\text{Podíl DHM} = 1\,642\,884\,000 / 1\,965\,523\,000 = 83,59\%$$

$$\text{ROE} = 24\,243\,000 / 1\,232\,915\,000 = 1,97\%$$

$$\text{ROS} = 24\,243\,000 / 1\,589\,615\,000 = 15,25\%$$

2.3 Oceňování a financování DHM při pořízení dle IFRS

Pro účely konsolidace se dlouhodobý hmotný majetek se vykazuje v pořizovacích cenách snížených o oprávky a případné snížení hodnoty. V případě, že jsou splněna všechna kritéria pro aktivaci, se do pořizovací ceny zahrnují i náklady na výměnu částí zařízení.

Při pořízení dlouhodobého hmotného majetku prvotní ocenění zahrnuje:

- cenu pořízení,
- clo,
- nevratné spotřební daně,
- další přímé náklady vynaložené v souvislosti s uvedením majetku do provozu,
- doprava na místo určení,
- výpůjční náklady.

Náklady vynaložené po uvedení majetku do provozu se účtují do nákladů období, v němž byly vynaloženy.

Odpisy se vypočítávají rovnoměrně na základě předpokládané doby použitelnosti, která je stanovena takto:

- budovy, haly a stavby: 30 – 50 let,
- počítače: 4 rok,
- Stroje, přístroje a zařízení: 8 – 20 let,
- dopravní prostředky: 4 – 8 let,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek: 2 – 4 roky.

2.3.1 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení na spotřebitelský úvěr

Ocenění stroje

Podle vnitřní směrnice a v souladu se standardem IAS 16 - Pozemky, budovy a zařízení je majetek ke dni pořízení oceněn v pořizovací ceně. Cena pořízení stroje činí 4 342 250 Kč.

Při pořízení vznikly tyto uznatelné vedlejší pořizovací náklady:

- náklady na dopravu a montáž: 200 000 Kč
- odhadnuté náklady na demontáž stroje: 50 000 Kč

V souvislosti s pořízením vznikly tyto neuznatelné pořizovací náklady:

- náklady na zaškolení zaměstnanců: 30 000 Kč

Celková pořizovací cena činí 4 592 250 Kč (4 342 250+200 000+50 000).

Odpisy

Doba trvání odpisového plánu a doba životnosti stroje byla stanovena na 12 let. Odpisy budou uplatňovány měsíčně ve výši 31 891 Kč. Roční suma odpisů činí 382 688 Kč. Odpisový plán podle přístupu IFRS uvádím v příloze č. 8

Spotřebitelský úvěr

Tabulka č. 12: Nabídka spotřebitelského úvěru

cena pořízení stroje	4 342 250 Kč	počet splátek	60
0. splátka 20%	868 450 Kč	počet let	5
úvěr	3 473 800 Kč	úroková sazba	3,336% p.a.
splátka	62 940 Kč	Navýšení	302 600 Kč

(Zdroj: nabídka spotřebitelského úvěru uvedena v příloze č. 3)

Splátkový kalendář spotřebitelského úvěru uvádím v příloze č. 6.

Při pořízení stroje na úvěr by podle IFRS mohly nastat následující účetní případy:

- 1a. pořízení stroje v ceně pořízení: 4 342 250 Kč 042/479
- 1b. uznatelné vedlejší náklady pořízení: 250 000 Kč 042/321
- 1c. ostatní náklady: 30 000 Kč 518/321
- 2. zařazení do majetku: 4 592 250 Kč 022/042
- 3. odpisy: 382 688 Kč 551/082
- 4a. úroky z úvěru: 302 600 Kč 381/321
- 4b. časové rozlišení úroků 114 879 Kč 562/381

Tabulka č. 13: Zachycení účetních operací při uplatnění spotřebitelského úvěru

	výchozí stav	1			2	3	4		konečný stav
		1a	1b	1c			4a	4b	
Rozvaha (v tis.Kč)									
DHM	1 638 721				4 592	-383			1 642 930
z toho poř. DHM 042	3 775	4 342	250		-4 592				3 775
Ostatní aktiva	10 125						303	-106	10 322
Aktiva celkem	1 961 360								1 965 766
Vlastní kapitál	1 232 480								1 231 961
z toho VH po zdanění	24 702			-30		-383		-106	24 183
Dlouhodobé závazky	72 161	4 342					303		76 806
Krátkodobé závazky	287 661		250	30					287 941
Bankovní úvěry	347 360								347 360
Pasiva celkem	1 961 360								1 965 766

	výchozí stav	1			2	3	4		konečný stav
		1a	1b	1c			4a	4b	
VZZ (v tis. Kč)									
Tržby celkem	1 589 615								1 589 615
Služby	153 308			30					153 338
Odpisy	120 372					383			120 763
Provozní VH	38 677								38 264
Finanční VH	-13 975								-14 081
Nákladové úroky	14 992							106	14 886
Mimořádný VH	0								0
VH po zdanění	24 702			-30		-383		-106	24 183

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pořízení prostřednictvím spotřebitelského úvěru se z pohledu IFRS promítne do rozvahy v položkách DHM, ostatní aktiva, dlouhodobé a krátkodobé závazky. V položce DHM se promítne pořízený majetek v pořizovací ceně. Ostatní aktiva zobrazuje časové rozlišení úroků z úvěru. V dlouhodobých závazcích se promítne pořizovací cena stroje a úroky plynoucí ze spotřebitelského úvěru. Krátkodobé závazky zahrnují závazek plynoucí z vedlejších pořizovacích nákladů.

Výsledek hospodaření se poníží o náklady, které nelze uznat do pořizovací ceny, o odpisy a o nákladové úroky. Po zohlednění veškerých účetních operací se hospodářský výsledek sníží o 519 000 Kč.

Financování stroje prostřednictvím spotřebitelského úvěru z pohledu mezinárodních standardů vykazuje obdobné hodnoty jako z pohledu české právní úpravy.

Tabulka č. 14: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění spotřebitelského úvěru

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,21%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,33%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

$$\text{Celková zadluženost} = 721\,063\,000 / 1\,965\,766\,000 = 36,68\%$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = 1\,231\,961\,000 / 1\,965\,766\,000 = 62,67\%$$

$$\text{Podíl DHM} = 1\,642\,930\,000 / 1\,965\,766\,000 = 83,58\%$$

$$\text{ROE} = 24\,183\,000 / 1\,231\,961\,000 = 1,96\%$$

$$\text{ROS} = 24\,183\,000 / 1\,589\,615\,000 = 15,21\%$$

2.3.2 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou finančního leasingu

V případě nájmu, kdy jsou všechna rizika i užitky spojené s vlastnictvím najatého majetku převedeny na nájemce, se jedná o finanční leasing. V ostatních případech je nájem klasifikován jako operativní leasing.

Závazek vůči pronajímateli se vykazuje v rozvaze jako závazek z finančního leasingu. Úroky se účtují přímo do výkazu o úplném výsledku a to tím způsobem, aby zůstatek závazku byl zatížen konstantní sazbou.

Finanční náklady se účtují přímo do výkazu o úplném výsledku. Toto neplatí pro finanční náklady, které přímo souvisí s příslušným najatým majetkem a splňují předpoklady pro výpůjční náklady.

Ocenění majetku

Majetek pořízený formou finančního leasingu se oceňuje v reálných hodnotách k datu akvizice, nebo současnou hodnotou minimálních leasingových splátek, a to tou hodnotou, která je nižší.

Minimální leasingové splátky jsou veškeré splátky, které musí nájemce uhradit pronajímateli v průběhu doby trvání leasingu.

Pro určení současné hodnoty minimálních leasingových splátek je nutné správně určit výši minimálních leasingových splátek, dobu trvání finančního leasingu a úroky. Pro výpočet použijeme následující vzorec:

$$SH = \text{splátka}/(1+r) + \text{splátka}/(1+r)^2 + \text{splátka}/(1+r)^3 + \dots + \text{splátka}/(1+r)^{60}$$

přičemž měsíční leasingová splátka činí 63 370 Kč a úroková sazba r je ve výši 3,613 % p.a. Abychom mohli úrokovou sazbu zadat do vzorce musíme ji dělit 12 měsíci, protože splátky jsou prováděny měsíčně a úroková sazba je roční.

Čistá současná hodnota leasingových plateb činí 3 418 846 Kč.

Reálná hodnota je částka, za kterou by se dané aktivum dalo směnit na trhu za současných podmínek. Reálná hodnota ve výši pořizovací ceny činí 4 592 250 Kč.

Pořizovací cena zahrnuje cenu pořízení ve výši 4 342 250 Kč a vedlejší pořizovací náklady v celkové sumě 250 000 Kč a činí tedy 4 592 250 Kč.

Vedlejší pořizovací náklady jsou tvořeny:

- náklady na dopravu a montáž stroje 200 000 Kč
- odhadnuté náklady na demontáž stroje: 50 000 Kč

Při pořízení dále vznikly náklady na zaškolení zaměstnanců ve výši 30 000 Kč, avšak standard IFRS nepovoluje tyto náklady zahrnovat do pořizovací ceny.

Čistá současná hodnota leasingových plateb je nižší než reálná hodnota majetku. Proto bude majetek ke dni zahájení leasingu oceněn ve výši 3 418 846 Kč. Ve stejné výši bude oceněn i závazek z leasingu.

Odpisy

Podle vnitřní směrnice a v souladu s mezinárodním standardem IAS 17 - Leasingy se najatý majetek se odpisuje po dobu své životnosti. V případě existence nejistoty o převedení vlastnictví do konce nájemní doby, je majetek odpisován po dobu své použitelnosti nebo po dobu trvání nájmu, je-li tato doba kratší.

Doba životnosti byla stanovena na 12 let. Podle odpisového plánu se odpisy uplatňují měsíčně v částce 23 742 Kč. Roční odpisy pak činí 284 904 Kč. Odpisový plán uvádím v příloze č. 9.

Finanční leasing

Pro financování této možnosti pořízení byla firmě poskytnuta následující nabídka:

Tabulka č. 15: Nabídka finančního leasingu

pořizovací cena stroje	4 342 250 Kč	počet splátek	60
0. splátka 20%	868 450 Kč	počet let	5
výše leasingu	3 473 800 Kč	úroková sazba	3,336% p.a.
Splátka	63 370 Kč	Navýšení	328 400 Kč

(Zdroj: nabídka finančního leasingu v příloze č. 4)

Splátkový kalendář finančního leasingu uvádím v příloze č. 7.

Jelikož stroj i závazek byli oceněni v čisté současné hodnotě minimálních leasingových splátek, účtují o závazku a majetku ve vypočítané současné hodnotě minimálních leasingových splátek ve výši 3 418 846 Kč.

Při pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu mohou nastat následující účetní případy:

- 1a. pořízení stroje - závazek z fin. leasingu: 3 418 846 Kč 022/479
- 1b. vedlejší náklady pořízení: 280 000 Kč 518/321
- 2a. leasingová platba – splátka závazku: 760 440 Kč 479/221
- 2b. leasingová platba – úrok 114 879 Kč 562/221
- 3. odpisy: 284 904 Kč 551/082

Tabulka č. 16: Zachycení účetních operací při uplatnění finančního leasingu podle IFRS

	výchozí stav	1		2		3	konečný stav
		1a	1b	2a	2b		
Rozvaha (v tis.Kč)							
DHM	1 638 721	3419				-285	1 641 855
Finanční majetek	1 867			-645	-115		1 107
Ostatní aktiva	10 125						10 125
Aktiva celkem	1 961 360						1 963 734
Vlastní kapitál	1 232 480						1 231 800
z toho VH po zdanění	24 702		-280		-115	-285	24 022
Dlouhodobé závazky	72 161	3 419		-645			74 935
Krátkodobé závazky	287 661		280				287 941
Bankovní úvěry	347 360						347 360
Pasiva celkem	1 961 360						1 963 734

	výchozí stav	1		2		3	konečný stav
		1a	1b	2a	2b		
VZZ (v tis. Kč)							
Tržby celkem	1 589 615						1 589 615
Služby	153 308		280				153 588
Odpisy	120 372					285	120 657
Provozní VH	38 677						38 112
Finanční VH	-13 975						-14 090
Nákladové úroky	14 992				115		15 107
VH po zdanění	24 702		-280		-115	-285	24 022

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu se z pohledu IFRS promítne do rozvahy v položkách DHM, ostatní aktiva, dlouhodobé a krátkodobé závazky. Do DHM je stroj zařazen v hodnotě současných minimálních leasingových splátek ve vypočítané výši 3 418 846 Kč. V této částce byl oceněn i závazek plynoucí z leasingu.

Na začátku období činí zaokrouhlený hospodářský výsledek 24 702 000 Kč. Současně s pořízením vznikly náklady ve výši 280 000 Kč. Jsou to vedlejší náklady spojené s pořízením. Po zohlednění ročních odpisů stroje a úroků z leasingu se hospodářský výsledek sníží o 680 000 Kč a činí 24 022 000 Kč.

Financování prostřednictvím finančního leasingu zvýší zadluženost o 0,11 % a současně s tím poklesne koeficient samofinancování o 0,11%. Podíl dlouhodobého majetku se zvýší o 0,06% díky právu nájemce zachytit majetek ve své rozvaze. Rentabilita vlastního kapitálu se sníží o 0,05% a současně s tím se rentabilita tržeb sníží o 0,43%.

Tabulka č. 17. Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění finančního leasingu podle IFRS

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,62%	62,73%	83,61%	1,95%	15,11%
Rozdíl	0,11%	-0,11%	0,06%	-0,05%	-0,43%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

$$\text{Celková zadluženost} = 719\,192\,000 / 1\,963\,734\,000 = 36,62\%$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = 1\,231\,800\,000 / 1\,964\,707\,000 = 62,70\%$$

$$\text{Podíl DHM} = 1\,641\,855\,000 / 1\,964\,707\,000 = 83,57\%$$

$$\text{ROE} = 24\,022\,000 / 1\,231\,800\,000 = 1,95\%$$

$$\text{ROS} = 24\,022\,000 / 1\,589\,615\,000 = 15,11\%$$

2.3.3 Ocenění stroje XYZ při pořízení formou operativního leasingu

Ocenění a odpisy majetku

V případě operativního leasingu najatý majetek, v souladu se standardem IAS 17 Leasingy, nepřechází do vlastnictví nájemce. Nájemci tedy nevzniká oprávnění k ocenění majetku.

Ze stejného důvodu účetní jednotka neprovádí odpisy pořízeného stroje.

Hodnota pronajatého majetku nevstupuje do aktiv, a proto musí účetní jednotka vést evidenci pronajatých aktiv formou operativního leasingu.

Operativní leasing

Pro pořízení stroje XYZ série 5130 nemá společnost k dispozici žádnou nabídku. Pro účely výpočtu operativního leasingu byly odborně odhadnuty minimální leasingové splátky ve výši 75 000 Kč.

Splátky operativního leasingu se vykazují rovnoměrně jako náklad po celou dobu trvání leasingu.

Při pořízení mohou nastat následující účetní operace:

- 1. 12 měsíčních splátek leasingu: 900 000 Kč 518/321

Tabulka č. 18: Zachycení účetní operace v případě uplatnění operativního leasingu podle IFRS

	výchozí stav	1	konečný stav
Rozvaha (v tis.Kč)			
DHM	1 638 721		1 638 721
z toho poř. DHM 042	3 775		3 775
Ostatní aktiva	10 125		10 125
Aktiva celkem	1 961 360		1 961 360
Vlastní kapitál	1 232 480		1 231 580
z toho VH po zdanění	24 702	-900	23 802
Krátkodobé závazky	287 661	900	288 561
Bankovní úvěry	347 360		347 360
Pasiva celkem	1 961 360		1 961 360

	výchozí stav	1	konečný stav
VZZ (v tis. Kč)			
Tržby celkem	1 589 615		1 589 615
Služby	153 308	900	154 208
Odpisy	120 372		120 372
Provozní VH	38 677		37 777
Finanční VH	-13 975		-13 975
Nákladové úroky	14 992		14 992
Mimořádný VH	0		0
VH po zdanění	24 702	-900	23 802

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že pořízení stroje formou operativního leasingu se v rozvaze projeví pouze v pasivech. Jediná účetní operace zvýší závazek splatit 12 měsíčních splátek vůči leasingové společnosti a zvýší se náklad za tuto poskytnutou službu.

Hospodářský výsledek se sníží o 900 000 Kč, což je částka ročních splátek leasingu.

Financování stroje formou operativního leasingu ovlivní zadluženost, která se zvýší o 0,05 % a současně se sníží koeficient samofinancování. Rentabilita vlastního kapitálu poklesla o 0,07%. Rentabilita tržeb vykazuje pokles o 0,57%. Podíl dlouhodobého hmotného majetku se nezmění, jelikož operativní leasing je pouze nákup služby a stroj se tedy nepromítne do rozvahy.

Z pohledu IFRS jsou vykazované hodnoty obdobné jako z pohledu ČÚL.

Tabulka č. 19: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění operativního leasingu podle IFRS

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,56%	62,80%	83,55%	1,93%	14,97%
Rozdíl	0,05%	-0,04%	0,00%	-0,07%	-0,57%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

$$\text{Celková zadluženost} = 717\,038\,000 / 1\,961\,360\,000 = 36,56\%$$

Koeficient samofinancování = $1\,231\,546\,000 / 1\,961\,360\,000 = 62,80\%$

Podíl DHM = $1\,638\,721\,000 / 1\,961\,360\,000 = 83,55\%$

ROE = $23\,802\,000 / 1\,231\,546\,000 = 1,93\%$

ROS = $23\,802\,000 / 1\,589\,615 = 14,97\%$

2.3.4 Ocenění stroje XYZ série 5130 při pořízení formou hotovostní úhrady

Dalším způsobem financování při pořízení je možnost hotovostní úhrady. V případě nutnosti okamžité úhrady může firma čerpat prostředky z bankovního úvěru, který mu bude poskytnut po dohodě s hlavní úvěrující bankou společnosti, jako dlouhodobý úvěr s úrokovou sazbou 1M PRIBOR + 2,7% p.a.

Ocenění stroje

K datu pořízení je stroj oceněn v pořizovací ceně. Pořizovací cena je složena z ceny pořízení 4 342 250 Kč a vedlejších uznatelných nákladů.

Při pořízení vznikly tyto uznatelné vedlejší pořizovací náklady:

- náklady na dopravu a montáž: 200 000 Kč
- odhadnuté náklady na demontáž stroje: 50 000 Kč

V souvislosti s pořízením vznikly tyto neuznatelné pořizovací náklady:

- náklady na zaškolení zaměstnanců: 30 000 Kč

Celková pořizovací cena činí 4 592 250 Kč (4 342 250+250 000).

Odpisy

Doba životnosti byla účetní jednotkou stanovena na 12 let. Po stanovení odpisového plánu se aktivují měsíční odpisy ve výši 31 891 Kč. Roční suma odpisů činí 382 688 Kč. Odpisový plán uvádím v příloze č. 8.

Hotovostní úhrada

Při pořízení stroje s možností hotovostní úhrady mohou vzniknout tyto účetní operace:

- 1a. faktura v ceně pořízení: 4 342 250 Kč 042/321
- 1b. uznatelné vedlejší náklady pořízení: 250 000 Kč 042/321
- 1c. ostatní náklady související s pořízením: 30 000 Kč 518/321
- 2. zařazení majetku do užívání: 4 542 250 Kč 022/042
- 3. odpisy: 382 688 Kč 551/082
- 4. úhrada faktury: 4 592 250 Kč 321/461

Tabulka č. 20: Zachycení účetních operací při uplatnění hotovostní úhrady podle IFRS

	výchozí stav	1			2	3	4	konečný stav
		1a	1b	1c				
Rozvaha (v tis.Kč)								
DHM	1 638 721				4 592	383		1 642 930
z toho poř. DHM 042	3 775	4 342	250		-4 592			3 775
Ostatní aktiva	10 125							10 125
Aktiva celkem	1 961 360							1 965 569
Vlastní kapitál	1 232 480							1 232 067
z toho VH po zdanění	24 702			-30		-383		24 289
Krátkodobé závazky	287 661	4 342	250	30			-4 592	287 691
Bankovní úvěry	347 360						4 592	351 952
Pasiva celkem	1 961 360							1 965 569

	výchozí stav	1			2	3	4	konečný stav
		1a	1b	1c				
VZZ (v tis. Kč)								
Tržby celkem	1 589 615							1 589 615
Služby	153 308			30				153 338
Odpisy	120 372					383		120 755
Provozní VH	38 677							38 264
Finanční VH	-13 975							-13 975
Nákladové úroky	14 992							14 992
Mimořádný VH	0							0
VH po zdanění	24 702			-30		-383		24 289

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pořízení stroje s úhradou v hotovosti se v rozvaze projeví v položce DHM, kde je zachycena pořizovací cena stroje. V pasivech se zvýší krátkodobé závazky, které nám vzniknou z důvodu přijetí úvěru od hlavní úvěrové banky. Tento úvěr je poskytnut speciálně pro hotovostní úhradu stroje.

Do nákladů se zachytí náklad na zaškolení zaměstnanců. Tyto náklady nelze zahrnout do pořizovací ceny stroje. V nákladech jsou zahrnuty také odpisy, které vzniknou v důsledku užívání a tedy opotřebení stroje. Výsledek hospodaření je ponížen výše zmíněné náklady. Oproti výchozímu stavu se sníží o 413 000 Kč.

Financování hotovostní úhradou zvýší zadluženost společnosti o 0,16% a koeficient samofinancování se sníží o 0,16%. Dlouhodobý hmotný majetek se zvýší z důvodu zařazení nového stroje do užívání, proto se jeho podíl v celkových aktivech zvýší o 0,04%. Rentabilita vlastního kapitálu se sníží o 0,03% a rentabilita tržeb se sníží o 0,26%.

Tabulka č. 21: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění hotovostní úhrady podle IFRS

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,67%	62,68%	83,59%	1,97%	15,28%
Rozdíl	0,16%	-0,16%	0,04%	-0,03%	-0,26%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výchozí rozvahy a VZZ uvedené v příloze č. 1 a 2)

K hodnotám uvedených v tabulce jsem dospěla pomocí následujících výpočtů:

$$\text{Celková zadluženost} = 720\,760\,000 / 1\,965\,569\,000 = 36,67\%$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = 1\,232\,067\,000 / 1\,965\,569\,000 = 62,68\%$$

$$\text{Podíl DHM} = 1\,642\,930\,000 / 1\,965\,569\,000 = 83,59\%$$

$$\text{ROE} = 24\,289\,000 / 1\,232\,067\,000 = 1,97\%$$

$$\text{ROS} = 24\,289\,000 / 1\,589\,615\,000 = 15,28\%$$

2.4 Analýza rozdílů oceňování a financování stroje XYZ při pořízení dle ČÚL i IAS/IFRS

Při pořízení stroje XYZ série 5130 vznikají rozdíly mezi oceněním majetku podle přístupu ČÚL a podle IAS/IFRS, současně s tím vznikají rozdíly mezi jednotlivými formami financování jak v rámci jednotlivých standardů, tak i v porovnání mezi oběma standardy.

2.4.1 Rozdíly v oceňování při stejné variantě financování

V případě ocenění stroje vznikají v pořizovací ceně rozdíly z důvodu rozdílného uznání vedlejších pořizovacích nákladů z pohledu ČÚL a IFRS. Zatímco náklady školení zaměstnanců nelze uznat ani v jednom případě, odhadnuté náklady na demontáž stroje lze uznat pouze v případě IFRS.

V následující tabulce jsem provedla srovnání složení vedlejších pořizovacích nákladů:

Tabulka č. 22: Srovnání uznatelnosti vedlejších pořizovacích nákladů

Vedlejší pořizovací náklady	ČÚL	IFRS
Doprava a montáž	ano	ano
Odhad na demontáž stroje	ne	ano
Zaškolení zaměstnanců	ne	ne

(Zdroj: vlastní zpracování)

Spotřebitelský úvěr

V případě pořízení zboží formou spotřebitelského úvěru vznikají rozdíly v pořizovací ceně a to díky jinému přístupu k uznání vedlejších pořizovacích nákladů. Další rozdíly, proto vznikají u položek vedlejší náklady pořízení a ostatní náklady. V souvislosti s rozdílnou pořizovací cenou jsou vytvořeny i rozdílné odpisy.

Tyto rozdíly v ocenění mají vliv na výsledek hospodaření. Při ocenění podle ČÚL se výsledek hospodaření v konečném stavu sníží o 565 000 Kč oproti stavu výchozímu. Podle IFRS se sníží o 519 000 Kč. Porovnáme-li konečný výsledek hospodaření, je o 46 000 Kč vyšší podle standardů IFRS než podle ČÚL.

Následující tabulka zobrazuje vyčíslení rozdílů u jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztrát v případě spotřebitelského úvěru:

Tabulka č. 23: Rozdíly mezi položkami rozvahy a VZZ v případě spotřebitelského úvěru

Položka rozvahy a VZZ	ČÚL	IFRS	Rozdíl v Kč
Pořizovací cena	4 542 250 Kč	4 592 250 Kč	-50 000
Vedlejší náklady pořízení	200 000 Kč	250 000 Kč	-50 000
Ostatní náklady	80 000 Kč	30 000 Kč	50 000
Odpisy	378 521 Kč	382 688 Kč	4 167 Kč
Ostatní služby	80 000 Kč	30 000 Kč	50 000
VH po zdanění	24 137 000 Kč	24 183 000 Kč	46 000 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

Při srovnání oceňování a financování prostřednictvím spotřebitelského úvěru vznikají minimální rozdíly mezi pohledem ČÚL a pohledem IFRS.

V následující tabulce porovnávám rozdíly mezi finančními ukazateli v případě spotřebitelského úvěru:

Tabulka č. 24: Rozdíly mezi finančními ukazateli v případě spotřebitelského úvěru

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
ČÚL					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,18%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,36%
IFRS					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,21%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,33%
Rozdíl ČÚL a IFRS	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,03%

(Zdroj: vlastní zpracování)

Ve vybraných ukazatelích finanční analýzy vznikne nepatrný rozdíl mezi rentabilitou tržeb, kdy v případě IFRS poklesne o 0,03% více než v případě ČÚL.

Finanční leasing

Pohled na finanční leasing je podle ČÚL a IFRS velice rozdílný. Zatímco IFRS uplatňuje zásadu přednosti obsahu nad formou, v případě ČÚL je v rámci finančního

leasingu situace opačná. Předmět nájmu nepřechází do vlastnictví nájemce, je tedy upřednostněna právní forma než samotná ekonomická podstata finančního leasingu.

Podle české legislativy se během doby trvání leasingu účtuje pouze o nulté splátce leasingu a o souhrnu ročních splátek. O zařazení majetku se účtuje až po skončení leasingové doby, kdy dochází k odkupu za dohodnutou zůstatkovou cenu. Podle mezinárodních standardů v případě pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu je stroj převeden do vlastnictví nájemce společně s veškerými riziky. Proto účtuje o nabytém majetku již k datu pořízení.

Pro přehledné zobrazení hlavních rozdílů nebo shod finančního leasingu podle jednotlivých přístupů uvádím následující tabulku:

Tabulka č. 25: Komparace finančního leasingu

Situace	ČÚL	IFRS
Identifikace leasingu	není nutná	nutnost
Ocenění aktiva	pořizovací cena	PC nebo SH min. splátek
Majetek vstupuje do rozvahy	ne	ano
Tvorba odpisů	ne	ano
Převod rizik a užitků	ne	ano
Následný odkup	ano	ano
Podrozvahová evidence	ano	ano

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedených fakt vyplývá, že při komparaci oceňování a financování prostřednictvím finančního leasingu vznikají podstatné rozdíly mezi úpravou České účetní legislativy a Mezinárodními standardy IFRS.

Podle ČÚL není zachycená žádná pořizovací cena, protože hodnota najatého majetku nevstupuje do účetnictví. Proto je i částka odpisů rovna nule. V nákladech s názvem služby je zachycen závazek z časového rozlišení nulté splátky, závazek ze splátek leasingu a závazek k úhradě vedlejších pořizovacích nákladů. Ostatní aktiva zachycují závazek z nulté splátky leasingu, který je snížen o časové rozlišení tohoto závazku.

Podle IFRS je majetek a závazek oceněn současnou hodnotou minimálních leasingových splátek, protože je nižší než reálná hodnota. V položce ostatní aktiva jsou zachyceny úroky z leasingu a jejich časové rozlišení. Krátkodobé závazky jsou oproti

ČÚL vyšší o závazek z leasingu, o ostatní závazky spojené s pořízením aktiva a o úroky plynoucí z leasingu. Odpisy jsou vypočítány z ocenění stroje.

Výsledek hospodaření po zohlednění účetních operací se v přístupu IFRS vykazuje vyšší hodnoty než v přístupu ČÚL. A to z důvodu uplatnění nákladů. Zatímco podle IFRS se do nákladů promítnou služby související s pořízením v částce 280 000 Kč, odpisy v roční výši 284 904 Kč a nákladové úroky ve výši 114 879 Kč. Celková výše nákladových položek činí 679 783 Kč. Podle ČÚL se do nákladů promítnou náklady za služby zahrnující časové rozlišení nulté splátky leasingu ve výši 173 960 Kč a roční splátky leasingu ve výši 760 440 Kč. Celková výše nákladových položek činí 1 214 130 Kč. Rozdíl mezi náklady jednotlivých přístupů činí 534 347 Kč což je i rozdíl mezi hospodářskými výsledky.

Následující tabulka zobrazuje rozdíly projevující se v rozvaze a výkazu zisků a ztrát při uplatnění finančního leasingu:

Tabulka č. 26: Rozdíly v rozvaze při uplatnění finančního leasingu

Položka rozvahy a VZZ	ČÚL	IFRS	Rozdíl v Kč
DHM	0 Kč	3 133 942 Kč	-3 133 942 Kč
Finanční majetek	-1 042 140 Kč	-760 440 Kč	-281 700 Kč
Ostatní aktiva	694 760 Kč	0 Kč	694 760 Kč
Dlouhodobé závazky	0 Kč	2 773 285 Kč	-2 773 285 Kč
Služby	1 214 130 Kč	280 000 Kč	934 130 Kč
Odpisy	0 Kč	284 904 Kč	-284 904 Kč
Nákladové úroky	0 Kč	114 879 Kč	-114 879 Kč
VH po zdanění	23 488 000 Kč	24 022 000 Kč	-534 000 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

Porovnáme-li míru zadluženosti při uplatněném financování prostřednictvím finančního leasingu, podle přístupu ČÚL se zadluženost zvýší o 0,03% a podle IFRS se zvýší o 0,11%. Podíl DHM se v případě ČÚL sníží vlivem změny celkové sumy aktiv a vlivem nezachycení pořizovaného majetku do rozvahy. Rentabilita vlastního kapitálu se v obou přístupech sníží, v případě ČÚL o 0,09% a v případě IFRS o 0,05%. Rentabilita tržeb se v případě ČÚL sníží o 0,36% a v případě IFRS o 0,33%. Následující tabulka zobrazuje porovnání finančního leasingu mezi přístupy ČÚL a IFRS pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy.

Tabulka č. 27: Komparace finančního leasingu pomocí vybraných finančních ukazatelů

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
ČÚL					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,54%	62,81%	83,59%	1,91%	15,18%
Rozdíl	0,03%	-0,03%	0,04%	-0,09%	-0,36%
IFRS					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,62%	62,73%	83,61%	1,95%	15,21%
Rozdíl	0,11%	-0,11%	0,06%	-0,05%	-0,33%
Rozdíl ČÚL a IFRS	-0,08%	0,08%	-0,02%	-0,04%	-0,03%

(Zdroj: vlastní zpracování)

Při uplatnění přístupu IFRS se společnost jeví jako více zadlužená, a podíl DHM se zvýší díky nabytí vlastnických práv pořizovaného stroje. Rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita tržeb jsou ovlivněny v menší míře než podle přístupu ČÚL.

Operativní leasing

Při pořízení stroje formou operativního leasingu najatý majetek nepřechází do vlastnictví nájemce. Česká účetní legislativa a Mezinárodní standardy IFRS se dívají na operativní leasing jako na nákup služby. Zaučtuje se tak pouze závazek plnit roční splátky nájmu.

Jelikož se o najatém majetku neučtuje na rozvahových účtech, v obou případech má účetní jednotka povinnost vést evidenci najatého majetku formou operativního leasingu. V této formě financování nevznikají žádné rozdíly mezi ČÚL a IFRS.

Operativní leasing se využívá na pronájem majetku jako je například osobní auto, vysokozdvizný vozík, tiskárny, kopírky, apod. Vzhledem k tomu že pořizovaný stroj je jednoúčelový bez dalšího využití pro jiné zákazníky leasingové společnosti, existuje riziko vyšší ceny než u předchozích dvou forem financování. Proto pořízení stroje tímto způsobem financování nedoporučuji.

Hotovostní úhrada

Při pořízení stroje s financováním formou hotovostní úhrady vznikají rozdíly v pořizovací ceně. Podle ČÚL nelze do pořizovací ceny zahrnout odhadnuté náklady na demontáž stroje. V souvislosti s tím je odlišná i výše odpisů. Rozdíl mezi hospodářskými výsledky mezi jednotlivými přístupy činí 46 000 Kč.

Tabulka č. 28: Rozdíly v rozvaze při uplatnění hotovostní úhrady

Položka rozvahy a VZZ	ČÚL	IFRS	Rozdíl v Kč
Pořizovací cena	4 542 250 Kč	4 592 250 Kč	-50 000
Vedlejší náklady pořízení	200 000 Kč	250 000 Kč	-50 000
Ostatní náklady	80 000 Kč	30 000 Kč	50 000
Odpisy	378 521 Kč	382 688 Kč	-4 167 Kč
Ostatní služby	80 000 Kč	30 000 Kč	50 000
VH po zdanění	24 243 000 Kč	24 289 000 Kč	-46 000 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

Při srovnání oceňování a financování formou hotovostní úhrady vznikají minimální rozdíly mezi pohledem ČÚL a pohledem IFRS.

2.4.2 Rozdíly v oceňování při různých variantách financování při zohlednění obou přístupů

Spotřebitelský úvěr versus finanční leasing

V rámci úpravy České účetní legislativy je pořízení s financováním prostřednictvím spotřebitelského úvěru a prostřednictvím finančního leasingu rozdílné. Zatímco při pořízení stroje na úvěr stroj vstupuje do rozvahy, při pořízení na leasing se v rozvaze objeví pouze splátky leasingu. Stroj vstoupí do rozvahy až v době, kdy končí doba leasingu a dochází k odkupu za domluvenou zůstatkovou hodnotu.

V rámci IFRS rozdíl mezi úvěrem a finančním leasingem spočívá v zjišťování některých veličin. Zatímco při poskytnutí spotřebitelského úvěru jsou veškeré částky známy, při finančním leasingu je nutné zjistit, zda je se jedná o finanční leasing, určit výši ocenění majetku a implicitní úrokovou sazbu.

V následující tabulce demonstruji hlavní rozdíly při porovnání úvěru a finančního leasingu:

Tabulka č. 29: Rozdíly při porovnání úvěru a finančního leasingu

Situace	ČÚL		IFRS	
	Úvěr	Fin. leasing	Úvěr	Fin. leasing
Majetek vstupuje do rozvahy	ano	ne	ano	ano
Ocenění aktiva	známé	není nutné	známé	nutnost určit
Tvorba odpisů	ano	ne	ano	ano

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že hlavní rozdíly vznikají při posouzení finančního leasingu mezi přístupy ČÚL a IFRS.

Porovnáváme-li financování prostřednictvím spotřebitelského úvěru a finančního leasingu pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy v přístupu ČÚL vznikají rozdíly patrné v následující tabulce.

Tabulka č. 30: Komparace spotřebitelského úvěru a finančního leasingu podle ČÚL

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Spotřebitelský úvěr					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,18%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,36%
Finanční leasing					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,60%	62,75%	83,52%	1,91%	14,78%
Rozdíl	0,09%	-0,09%	-0,03%	-0,09%	-0,76%
Rozdíl leasing - úvěr	-0,08%	0,08%	-0,06%	0,05%	-0,40%

(Zdroj: vlastní zpracování)

Při financování prostřednictvím spotřebitelského úvěru se zvýší zadluženost o 0,17%, zvýší se podíl DHM. Rentabilita vlastního kapitálu se sníží o 0,04%, což signalizuje, že výnosnost investovaného kapitálu se sníží o 0,04 %.

Aplikace finančního leasingu zvýší zadluženost o 0,09%, podíl DHM se nezvýší, protože pořizovaný stroj zůstává ve vlastnictví pronajímatele. Výnosnost investovaného

kapitálu se sníží o 0,09%. Rentabilita tržeb se sníží o 0,76% což je o 0,40% více než v případě spotřebitelského úvěru.

Porovnáme-li financování stroje formou spotřebitelského úvěru a finančního leasingu pomocí vybraných finančních ukazatelů v přístupu IFRS vzniknou rozdíly zachycené v následující tabulce.

Tabulka č. 31: Komparace spotřebitelského úvěru a finančního leasingu podle IFRS

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Spotřebitelský úvěr					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,21%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,33%
Finanční leasing					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,66%	62,70%	83,57%	1,95%	15,11%
Rozdíl	0,15%	-0,14%	0,02%	-0,05%	-0,43%
Rozdíl leasing - úvěr	-0,02%	0,03%	-0,01%	-0,01%	-0,10%

(Zdroj: vlastní zpracování)

Srovnání financování formou spotřebitelského úvěru a finančního leasingu pomocí vybraných finančních ukazatelů v rámci IFRS nevykazuje tak velké rozdíly, jako při uplatnění přístupu ČÚL.

Spotřebitelské úvěr versus operativní leasing

Podle ČÚL je situace obdobná jako při srovnání úvěru s finančním leasingem.

V rámci IFRS stroje pořízený formou operativního leasingu nevstupuje do rozvahy stejně jako podle ČÚL. U obou standardů existuje povinnost vést operativní evidence pronajatého majetku.

V následující tabulce uvádím rozdíly při financování na úvěr a formou operativního leasingu při zohlednění obou přístupů:

Tabulka č. 32: Rozdíly mezi spotřebitelským úvěrem a operativním leasingem

Situace	ČÚL		IFRS	
	Úvěr	Oper. leasing	Úvěr	Oper. leasing
Majetek vstupuje do rozvahy	ano	ne	ano	ne
Ocenění aktiva	známé	není nutné	známé	není nutné
Tvorba odpisů	ano	ne	ano	ne
Evidence najatého majetku	ne	ano	ne	ano

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že nevznikají žádné rozdíly při financování prostřednictvím spotřebitelského úvěru a operativního leasingu mezi oběma hodnocenými přístupy.

Spotřebitelský úvěr versus hotovostní úhrada

Pořízení stroje na úvěr nebo při úhradě v hotovosti nevznikají žádné markantní rozdíly. Rozdíl je pouze ve financování, kdy v prvním případě je úvěr nabídnut rovnou dodavatelskou firmou, kdežto v případě úhrady v hotovosti si společnost musí na úhradu zařídit úvěr prostřednictvím své hlavní úvěrové banky. Toto platí pro oba srovnávané přístupy.

Následující tabulka zobrazuje srovnání při pořízení s financování na úvěr nebo s hotovostní úhradou při zohlednění obou přístupů:

Tabulka č. 33: Rozdíly mezi spotřebitelským úvěrem a hotovostní úhradou

Situace	ČÚL		IFRS	
	Úvěr	Hotovost	Úvěr	Hotovost
Majetek vstupuje do rozvahy	ano	ano	ano	ano
Ocenění aktiva	PC	PC	PC	PC
Tvorba odpisů	ano	ano	ano	ano

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že při srovnání pořízení na spotřebitelský úvěr a s úhradou v hotovosti nevznikají žádné rozdíly mezi oběma přístupy.

Finanční leasing versus operativní leasing

V rámci ČÚL je klasifikace leasingu rozdělena na finanční a operativní leasing. Zatímco při pořízení stroje formou finančního leasingu dochází na konci nájmu k odkupu stroje, při pořízení stroje formou operativního leasingu je na konci nájmu stroj vrácen pronajímateli. Aby měla účetní jednotka přehled o veškerém majetku najatém formou operativního leasingu, musí vést podrozvahovou evidenci.

Podle přístupu IFRS je klasifikace finančního a operativního leasingu také rozdílná. Při pořízení formou finančního leasingu, přechází veškerá práva a rizika spojená s užitím stroje na nájemce již při zahájení leasingu. Z tohoto důvodu má účetní jednotka oprávnění stroj zahrnout do svého majetku již k datu pořízení. Při pořízení stroje formou operativního leasingu žádná práva a rizika spojená s užíváním na nájemce nepřechází. Účetní jednotka tedy stroj nemůže zahrnout do svého majetku, a po skončení nájemní doby je stroj vrácen pronajímateli. Aby bylo patrné, jaký majetek firma užívá díky operativnímu leasingu, je nutné vést podrozvahovou evidenci.

Tabulka č. 34: Rozdíly mezi finančním a operativním leasingem

Situace	ČÚL		IFRS	
	Finanční	Operativní	Finanční	Operativní
Identifikace leasingu	není nutná	není nutná	nutnost	nutnost
Ocenění aktiva	není nutné	není nutné	nutnost určit	nutnost určit
Majetek vstupuje do rozvahy	ne	ne	ano	ne
Tvorba odpisů	ne	ne	ano	ne
Převod rizik a užitků	ne	ne	ano	ne
Následný odkup	ano	ne	ano	ne
Podrozvahová evidence	ano	ano	ano	ano

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že hlavní rozdíly vznikají především ve financování prostřednictvím finančního leasingu mezi přístupy ČÚL a IFRS.

Finanční leasing versus hotovostní úhrada

Z pohledu ČÚL je pořízení formou finančního leasingu a s hotovostní úhradou rozdílné. Zatímco v případě leasingu majetek nevstupuje do rozvahy, při hotovostní úhradě se majetek stává součástí DHM. Současně s tím v případě leasingu není nutné aktivum ke

dni pořízení oceňovat. Avšak v případě hotovostní úhrady musí účetní jednotka ke dni pořízení stroj ocenit v pořizovací ceně.

Podle přístupu IFRS je pořízení formou finančního leasingu a hotovostní úhradou rozdílné v ocenění aktiva. Zatímco u leasingu je nutné určit, zda se stroj ocení v reálné hodnotě, která odpovídá pořizovací ceně, nebo v hodnotě současných minimálních leasingových splátek. V případě hotovostní úhrady je ocenění majetku jasné a stroj je oceněn v pořizovací ceně.

Tabulka č. 35: Rozdíly mezi finančním leasingem a hotovostní úhradou

Situace	ČÚL		IFRS	
	Fin. leasing	Hotovost	Fin. leasing	Hotovost
Majetek vstupuje do rozvahy	ne	ano	ano	ano
Ocenění aktiva	není nutné	PC	nutnost určit	PC
Tvorba odpisů	ne	ano	ano	ano

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že při srovnání obou přístupů vznikají rozdíly ve finančním leasingu.

Operativní leasing versus hotovostní úhrada

Z pohledu ČÚL stroj pořízený prostřednictvím operativního leasingu na rozdíl od hotovostní úhrady nevstupuje do rozvahy, proto jeho ocenění není nutné a účetní jednotka nemá právo vytvářet odpisy. Je nutné vést evidenci najatého majetku formou operativního leasingu.

Z pohledu IFRS je situace obdobná jako podle ČÚL.

Tabulka č. 36 Rozdíly mezi operativním leasingem a hotovostní úhradou

Situace	ČÚL		IFRS	
	Oper. leasing	Hotovost	Oper. leasing	Hotovost
Majetek vstupuje do rozvahy	ne	ano	ne	ano
Ocenění aktiva	není nutné	PC	není nutné	PC
Tvorba odpisů	ne	ano	ne	ano
Podrozvahová evidence	ano	ne	ano	ne

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výše uvedených faktů vyplývá, že při srovnání operativního leasingu s hotovostní úhradou nevznikají žádné rozdíly mezi přístupy ČÚL a IFRS.

Z analýzy rozdílů mezi jednotlivými přístupy vyplývá, že hlavní rozdíly vznikají při financování formou finančního leasingu.

Česká účetní legislativa upravuje finanční leasing rozdílně oproti IFRS. Zatímco ČÚL nepovoluje zachytit pořizovaný stroj do majetku již k datu pořízení. Najatý majetek po dobu nájmu nevstupuje do rozvahy a dochází tak ke zkreslení majetku a závazků. Následně dochází ke zkreslení účetních výkazů, které již neposkytují věrný obraz hospodaření účetní jednotky. Pro uživatele účetní informací, se tedy pořízení stroje formou finančního leasingu jeví, jako kdyby firma nevlastnila žádný majetek a nebyla zadlužená. Oproti tomu standardy IFRS umožňují zachytit pořizovaný majetek v rozvaze, a tím umožňují účetní jednotce poskytovat věrnější obraz hospodaření účetní jednotky.

Z toho důvodu můžeme konstatovat, že ČÚL v problematice úpravy finančního leasingu je nedokonalá. A proto v případě uplatnění finančního leasingu doporučuji pro účely konsolidace účetní závěrky postupovat podle Mezinárodních standardů IFRS.

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

3.1 Pořízení stroje formou spotřebitelského úvěru v rámci ČÚL

Popis návrhu

V rámci české právní úpravy jsem pro výběr vhodné možnosti financování použila metodu diskontovaných výdajů. Touto metodou srovnám možnost financování prostřednictvím spotřebitelského úvěru a finančního leasingu.

Metoda diskontovaných výdajů vychází z faktu, že leasingová splátka i úroky z úvěru jsou podle ČÚL daňově uznatelným nákladem. Daňové odpisy jsou rovněž uznatelným nákladem, avšak ty si může účetní jednotka uplatňovat pouze v případě pořízení majetku prostřednictvím úvěru. V případě finančního leasingu nepřechází stroj do vlastnictví nájemce, a proto si daňové odpisy může uplatňovat pouze pronajímatel.

Následující tabulka zachycuje výpočet diskontovaných výdajů při pořízení stroje formou spotřebitelského úvěru. Daňová úspora je stanovena na základě 19% sazby daně z příjmu. Pro výpočet diskontovaných výdajů byla stanovena výnosnost ve výši 10%.

Pro účely výpočty daňových odpisů jsem stroj zařadila do odpisové skupiny 2 a provedla rovnoměrné odpisy podle §30 a §31 Zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu.

Tabulka č. 37: Přepočet diskontovaných výdajů na spotřebitelský úvěr

Rok	Splátka úvěru	Úrok	Daňové odpisy	Daňová úspora	Výdaje po zdanění	Diskontované výdaje
2014	755 280 Kč	106 025 Kč	499 648 Kč	115 078 Kč	640 202 Kč	582 002 Kč
2015	755 280 Kč	84 030 Kč	1 010 651 Kč	207 989 Kč	547 291 Kč	452 306 Kč
2016	755 280 Kč	61 291 Kč	1 010 651 Kč	203 669 Kč	551 611 Kč	414 434 Kč
2017	755 280 Kč	37 780 Kč	1 010 651 Kč	199 202 Kč	556 078 Kč	379 809 Kč
2018	755 280 Kč	13 474 Kč	1 010 651 Kč	194 584 Kč	560 696 Kč	348 148 Kč
Celkem						2 176 699 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování dle [6])

Celkové diskontované výdaje na spotřebitelský úvěr činí 2 176 699 Kč.

V případě finančního leasingu uplatnění zvýhodnění na dani z příjmu je limitováno českou legislativou. Kdy pro uplatnění zvýhodnění musí finanční leasing splňovat následující podmínky:

- doba nájmu stroje musí být delší než 4,5 roku
- kupní cena nesmí být vyšší než zůstatková hodnota pronajímatele
- po ukončení finančního leasingu musí dojít k bezprostřednímu převodu vlastnických práva a k zachycení stroje do obchodního majetku nájemce

V následující tabulce je zachycen výpočet diskontovaných výdajů v případě pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu:

Tabulka č. 38: Přepočet diskontovaných výdajů na finanční leasing

Rok	Splátka leasingu	Daňová úspora	Výdaje po zdanění	Diskontované výdaje
2014	760 440 Kč	144 484 Kč	615 956 Kč	559 960 Kč
2015	760 440 Kč	144 484 Kč	615 956 Kč	509 055 Kč
2016	760 440 Kč	144 484 Kč	615 956 Kč	462 777 Kč
2017	760 440 Kč	144 484 Kč	615 956 Kč	420 706 Kč
2018	760 440 Kč	144 484 Kč	615 956 Kč	382 460 Kč
Celkem				2 334 958 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování dle [6])

Celkové diskontované výdaje finančního leasingu činí 2 334 958 Kč.

Z výše provedených výpočtů je patrné, že diskontované výdaje finančního leasingu jsou vyšší v porovnání se spotřebitelským úvěrem. Na základě výpočtu diskontovaných výdajů je vhodné pořízení stroje XYZ série 5130 profinancovat prostřednictvím spotřebitelského úvěru.

Pro další srovnání výhodnosti v rámci české právní úpravy jsem použila vybrané ukazatele finanční analýzy. Porovnáním zadluženosti, podílu dlouhodobého hmotného majetku, rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb zhodnotím vhodnost financování prostřednictvím finančního leasingu a spotřebitelského úvěru.

Tabulka č. 39: Komparace spotřebitelského úvěru a finančního leasingu pomocí finančních ukazatelů pro účely návrhu řešení

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Spotřebitelský úvěr					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,18%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,36%
Finanční leasing					
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,54%	62,81%	83,59%	1,91%	14,78%
Rozdíl	0,03%	-0,03%	0,04%	-0,09%	-0,76%
Rozdíl leasing - úvěr	-0,14%	0,14%	0,01%	-0,05%	-0,40%

(Zdroj: vlastní zpracování)

Uplatněním finančního leasingu klesne zadluženost podniku o 0,03% což je o 0,14% méně než při uplatnění spotřebitelského úvěru. To se může zdát jako pozitivní jev, avšak celková zadluženost v případě finančního leasingu je zkreslená, a je tak porušena hlavní účetní zásada věrnosti zobrazení hospodaření podniku. Pokles rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb se projeví ve větší míře než při uplatnění spotřebitelského úvěru.

Na základě přepočtu diskontovaných výdajů se jeví uplatnění spotřebitelského úvěru výhodnější. A při porovnání vybraných ukazatelů finanční analýzy se přijetí spotřebitelského úvěru se projeví na rentabilitě vlastního kapitálu a tržeb rovněž příznivěji než finanční leasing.

Při zohlednění výše zmíněných fakt se výhodnost financování přibližuje spotřebitelskému úvěru. Zatímco v případě finančního leasingu se uznatelnost daně z příjmů váže pouze na dobu trvání leasingu, v případě spotřebitelského úvěru jsou úrokové náklady a odpisy daňově uznatelné po celou dobu užívání majetku. Další výhodou spotřebitelského úvěru spatřuji v toku daně z přidané hodnoty. V případě spotřebitelského úvěru si totiž společnost může uplatnit vratku DPH již při pořízení investice, oproti tomu u finančního leasingu jsou vratky DPH průběžné v souvislosti ročními náklady splátek.

Z výše uvedených skutečností se přikláním a doporučuji pořízení stroje XYZ série 5130 s financováním prostřednictvím spotřebitelského úvěru.

3.1.1 Spotřebitelský úvěr

Klady návrhového řešení

V případě pořízení stroje prostřednictvím spotřebitelského úvěru účetní jednotka nabývá veškerých vlastnických práv a stroj přechází do obchodního majetku již k datu pořízení.

Další výhoda spotřebitelského úvěru spočívá v toku DPH. Vratku daně z přidané hodnoty lze uplatnit celou již k datu pořízení.

Uplatnění úvěru má menší vliv na rentabilitu vlastního kapitálu a rentabilitu tržeb než financování finančním leasingem. Hospodaření účetní jednotky je oproti finančnímu leasingu věrně zachyceno díky evidování stroje v dlouhodobém majetku a tomu odpovídající výši závazků.

Zápory návrhového řešení

Financování spotřebitelským úvěrem ovlivňuje zadluženost společnosti ve větší míře než při uplatnění finančního leasingu. Je to dáno uplatněním závazku v celkové pořizovací ceně již k datu pořízení. Tento fakt však odpovídá zásadě věrnosti a poctivosti zobrazení účetního vykazování.

Náklady návrhového řešení

Uplatnění navrhovaného řešení nevyžaduje žádné okamžité náklady.

Náklady by vznikly v případě, kdy by se společnost na základě doporučení financovat investice prostřednictvím spotřebního úvěru rozhodla změnit veškeré dosavadní způsoby financování. To však není obsahem vlastního návrhového řešení.

3.1.2 Realizace investice a očekávaný přínos návrhu

Realizace investice

Pořízení stroje na spotřebitelský úvěr se promítne do rozvahy v položkách dlouhodobý hmotný majetek, ostatní aktiva, krátkodobé závazky a výsledek hospodaření. V položce dlouhodobý majetek je zachycena pořizovací cena majetku, ostatní aktiva se týkají časového rozlišení úroků z úvěru.

Hospodářský výsledek se sníží v důsledku uplatnění odpisů a nákladů vzniklých při pořízení. Jsou to náklady na školení zaměstnanců, které nelze zahrnout do pořizovací ceny a úrokové náklady. Zaokrouhlený hospodářský výsledek se sníží o 565 000 Kč oproti výchozímu stavu.

Financování stroje prostřednictvím spotřebního úvěru se projeví v celkové zadluženosti společnosti, která se zvýší o 0,17%, současně s tím se sníží koeficient samofinancování o 0,17%. Z důvodu zařazení pořízeného stroje do majetku se zvýší podíl dlouhodobého majetku v celkových aktivech společnosti o 0,03%. Rentabilita vlastního kapitálu se vlivem sníží o 0,04%. Rentabilita tržeb poklesne o 0,36% vlivem ponížení hospodářského výsledku o uplatněné náklady.

Tabulka č. 40: Promítnutí realizace návrhového řešení u vybraných finančních ukazatelů

	Zadluženost	Koeficient samofinancování	Podíl DHM	ROE	ROS
Před pořízením	36,51%	62,84%	83,55%	2,00%	15,54%
Po pořízení	36,68%	62,67%	83,58%	1,96%	15,18%
Rozdíl	0,17%	-0,17%	0,03%	-0,04%	-0,36%

(Zdroj: vlastní zpracování)

Očekávaný přínos návrhu

Pořízení moderního stroje se projeví ve zvýšené efektivitě práce. Podle odborného odhadu technologického úseku se uspoří 5% času prováděné operace.

Nová speciální technologie stroje umožní ohýbat plech do rozličných tvarů. Díky této technologii společnost rozšíří své výrobní portfolio.

V případě uplatnění spotřebitelského úvěru společnost uspoří na nákladech, které by vynaložila na dodatečnou evidenci finančního leasingu. Společnost také ušetří čas personálu, který by prováděl následný přepočet leasingu pro potřeby konsolidace účetní závěrky v případě přijetí Mezinárodních standardů IFRS.

Uplatněním spotřebitelského úvěru vznikne při měsíčním vyměření dani z přidané hodnoty vratka plynoucí z pořízení majetku. Doměření DPH ve výši 21% z ceny pořízení činí 911 872,5 Kč. Uplatněním vrátky se urychlí tok peněžních prostředků.

3.2 Vedení účetnictví podle IAS/IFRS

Popis návrhu

Pořízení majetku formou spotřebitelského úvěru se z hlediska vykázání chová stejně jak podle České účetní legislativy, tak podle Mezinárodních standardů IFRS. Proto nedochází ke zkreslení účetních informací. Naproti tomu, pokud by se podnik rozhodl pořídit stejný stroj prostřednictvím finančního leasingu, tak jak bylo výše ukázáno, dochází ke zkreslení účetních informací díky rozdílnému zachycení finančního leasingu podle přístupu České účetní legislativy a Mezinárodních standardů IFRS.

Na základě ocenění a financování majetku prostřednictvím finančního leasingu navrhuji společnosti zavedení účetnictví podle Mezinárodních standardů IFRS a pro potřeby výkaznictví se těmito standardy řídit. Avšak například pro daňové účely bude účetní jednotka samozřejmě vycházet z úpravy odpovídající České účetní legislativě.

Klady a zápory

Hlavní výhodou zavedení účetního výkaznictví podle IFRS, tedy zavedení dalšího okruhu účetnictví je, že společnosti umožňuje poskytnout reálné a nezkreslené informace o svém hospodaření, a tak zlepšuje své postavení na světovém trhu. Přechod na IFRS tedy představuje možnost změnit způsob, jakým společnost vnímají a hodnotí nejen potencionální investoři, zákazníci, financující banky, ale i konkurenční podniky. Podnik se tak může začít ucházet o zahraniční kapitál pro financování svých budoucích záměrů.

Mezi nevýhody návrhu patří větší časová a finanční náročnost při evidenci, závěrkových pracích a auditových procesech. Tento významný krok však znamená pro společnost přínos v podobě zatraktivnění pozice na celosvětovém trhu. Podaří-li se společnosti získat nové zákazníky a investory pro své budoucí záměry, přínos přechodu účetnictví tak převýší investované náklady.

3.2.1 Realizace návrhu

Při prvním přijetí mezinárodních standardů IFRS se účetní jednotka řídí standardem IFRS 1 – První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. V tomto standardu je obsažen návod, podle kterého by měla účetní jednotka postupovat při sestavování jejich první účetních IFRS závěrky. Při sestavování IFRS závěrky musí však účetní jednotka respektovat všechny ostatní standardy IAS, které se společností týkají.

Standard definuje následující postup při prvotní aplikaci IFRS. Nejprve musí účetní jednotka identifikovat první účetní závěrky a následně sestavit počáteční rozvahu podle IFRS. Dále musí účetní jednotka provést výběr účetních politik, které bude aplikovat jak retrospektivně s ohledem na minulé období, tak prospektivně od data přechodu na IFRS. Velice důležitou součástí IFRS závěrky je vedení rozsáhlé přílohy, která vysvětluje veškeré položky přechodu na IFRS. V příloze musí být také vysvětleno, jak přechod od ČÚL ovlivňuje finanční výkonnost a peněžní toky společnosti.

Prvotní účetní závěrky podle IFRS musí také obsahovat sesouhlasení vlastního kapitálu vykazovaného podle ČÚL a podle IFRS a sesouhlasení výsledku hospodaření vykazovaného podle ČÚL a podle IFRS s doložením vzniklých rozdílů.

Při sestavování počáteční rozvahy podle IFRS musí účetní jednotka uznat všechna aktiva a závazky, které jsou stěžejní při vykázání IFRS. Položky, které nesouvisí s IFRS se nevykazují. Položky, které byly v případě ČÚL uznány rozdílně, musí účetní jednotka přehodnotit. V případě finančního leasingu je přehodnocena pohledávka za nájemcem, časové rozlišení nulté splátky se rozdělí na krátkodobou a dlouhodobou část. K ocenění všech položek aktiv a závazků, které jsou uznány pro vykazování, se použijí postupy definované v Koncepčním rámci IFRS a v jednotlivých standardech IAS.

Tyto výše uvedené kroky musejí být vykázány ve vztahu k vlastnímu kapitálu, kdy se hodnotí vliv na hospodářský výsledek. Proto při harmonizaci pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu je nutné vyjádřit rozdíly projevující se v rozvaze a výkazu zisku a ztrát při uplatnění jednotlivých přístupů.

V následující tabulce porovnávám a přehodnocuji rozdíly mezi přístupy při pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu.

Tabulka č. 41: Harmonizace pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu (stav zobrazení po prvním roce pořízení)

Položka rozvahy a VZZ	ČÚL	IFRS	Rozdíl v Kč
DHM	0 Kč	3 133 942 Kč	-3 133 942 Kč
Finanční majetek	-1 042 140 Kč	-760 440 Kč	-281 700 Kč
Ostatní aktiva	694 760 Kč	0 Kč	694 760 Kč
Dlouhodobé závazky	0 Kč	2 773 285 Kč	-2 773 285 Kč
Služby	1 214 130 Kč	280 000 Kč	934 130 Kč
Odpisy	0 Kč	284 904 Kč	-284 904 Kč
Nákladové úroky	0 Kč	114 879 Kč	-114 879 Kč
VH po zdanění	23 488 000 Kč	24 022 000 Kč	-534 000 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

Účetní jednotka může takto postupovat při harmonizaci veškerých ostatních aktiv a závazků, u kterých vznikají rozdíly mezi přístupy ČÚL a IFRS.

Při tvorbě počáteční rozvahy IFRS se dlouhodobý hmotný majetek transformuje prostřednictvím IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení, IAS 17 – Leasingy, IAS 40 – Investice do nemovitostí a IFRS 5 – Dlouhodobá aktiva určená k prodeji a k ukončované činnosti. Finanční majetek se transformuje prostřednictvím standardu IAS 32 – Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace a IAS 39 – Finanční nástroje: účtování a oceňování. Ostatní aktiva neboli časové rozlišení se řídí standardem IAS 17 – Leasingy. Podle tohoto standardu časové rozlišení u finančního leasingu neexistuje, protože podle IFRS je předmět nájmu vykázán jako majetek. Dlouhodobé závazky z titulu leasingu se liší, protože mají jiné účetní hodnoty než podle ČÚL. Transformace dlouhodobých závazků se provádí na základě standardu IAS 17 – Leasingu a IAS 12 – Daně ze zisku. Náklady na služby se netransformují. Odpisy DHM a DNM se při transformaci řídí standardy IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení, IAS 17 – Leasingy a IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv. Nákladové úroky se netransformují.

Náklady návrhu

Harmonizace účetnictví s sebou může přinést vysoké interní a externí náklady. Interní náklady byly odborným odhadem stanoveny na 100 000 Kč. Tyto náklady zahrnují náklady na přípravu na přechod IFRS (například prověření možnosti využít stávající účetní IS pro více okruhů účetnictví, vyjádření rozdílů a případné přecenění aktiv a

závazků, apod.). Externí náklady jsou tvořeny náklady na audit a na odměnu auditora a jsou odborným odhadem stanoveny až na 1 mil. Kč.

Dopady návrhu

Na základě modelového příkladu pořízení stroje, jsem zaznamenala, že postup zachycení a ocenění stroje podle IFRS bude mít menší dopad na hospodářský výsledek společnosti. V případě kompletní harmonizace účetnictví společnosti tedy předpokládám vyšší výsledek hospodaření než podle postupů národní legislativy. Avšak vlivem uplatnění nákladů při realizaci přechodu účetnictví na IFRS se hospodářský výsledek mnohem více sníží. Tento výsledek hospodaření však odpovídá skutečnosti vlivem užití přístupu IFRS a poskytuje tak uživatelům účetních informací reálnější obraz hospodaření společnosti.

V případě leasingu musí účetní jednotka provést správnou klasifikaci jednotlivých leasingových smluv a správně určit zda se jedná o finanční či operativní leasing. Při převedení finančního leasingu na IFRS je důležité zachytit najatý majetek do majetku společnosti a časové rozlišení splátek rozdělit na krátkodobé a dlouhodobé závazky.

V případě, že účetní jednotka zjistí, že dlouhodobý hmotný majetek je odpisován rozdílně než podle IFRS, a tyto rozdíly mají významný dopad na účetní závěrku je nutná aplikace minulých metod odpisování podle IFRS. O rozdíl mezi upravenými opravkami je upraven vlastní kapitál.

Očekávaný přínos

Společnost je nyní v situaci, kdy hledá případné další možnosti financování svého rozvoje. Může to být jak banka nebo investor. Očekávaným přínosem přechodu účetnictví na IFRS tedy je, že společnost může budoucímu partnerovi představit srozumitelný, nezkreslený a věrný obraz hospodaření účetní jednotky.

Přechodem na IFRS společnost díky lepšímu ratingovému hodnocení očekává lepší postavení na trhu a tím získání nové zahraniční klientely.

Účetní výkazy odpovídající Mezinárodním standardům IFRS lze porovnávat s konkurenčními společnostmi a tím poskytovat důležité informace pro rozhodování managementu společnosti.

3.3 Další doporučení

Pro věrné zobrazení pořizovaného majetku je důležité ho správně ocenit. Pro prvotní ocenění je nutné určit pořizovací cenu. Aby pořizovací cena odpovídala skutečnosti, doporučuji klást důraz na správné vyčíslení pořizovacích nákladů. Pořizovací náklady je nutné posoudit podle toho, zda je možné je zahrnout do pořizovací ceny či ne. V zahrnování vedlejších pořizovacích nákladů jsou si oba přístupy podobné. Avšak IFRS povoluje zahrnout do pořizovací ceny i odhadnuté náklady na demontáž a přepravu stroje. Uplatnění těchto nákladů ČÚL nepovoluje. Na základě výše zmíněných skutečností opět doporučuji přechod účetnictví na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS.

V minulých letech firma uvedla do užívání 4. výrobní linku, ke které se vztahuje investiční pobídka. Výše případné pobídky k proinvestovaným prostředkům činila 170 mil. Kč. Tuto částku si firma může uplatit jako slevu na dani do roku 2019. Aby si společnost uvedenou investiční pobídku mohla uplatnit, musí splnit veškerá kritéria čerpání a dosáhnout dostatečných zdanitelných zisků.

Pro udržení této investiční pobídky ve formě slevy na dani z příjmu doporučuji, aby účetní jednotka účtovala tak, aby pobídku neohrozila. To obnáší provádění správných daňových odpisů a přesné dodržování českých zákonů. Příjemci investičních pobídek jsou pod přísným dohledem finančního úřadu po celou dobu trvání investiční pobídky.

Pro dodržení zásady opatrnosti, doporučuji opatrné vykazování zisku. Aby vykazovaný zisk odrazil co nejvěrnější obraz hospodaření účetní jednotky, je nutné vyčíslit všechna předpokládaná budoucí rizika, ztráty a znehodnocení majetku a o to zisk upravit. Proto je důležité určit adekvátní dobu použitelnosti, a díky tomu uplatňovat odpisy v reálné hodnotě opotřebení. S tímto souvisí nutnost užívat stroj přesně podle návodů a doporučení stanovených výrobcem a tím předejít rychlejšímu opotřebení a znehodnocení majetku.

Z výše uvedených důvodu doporučuji, aby firma stále prováděla výkaznictví, které odpovídá České účetní legislativě, neboť tato je důležitá pro daňové záležitosti, a pro společnost ABCD, a. s. jako pro příjemce investičních pobídek velmi důležité dodržovat veškeré účetní a daňové předpisy.

Ale pro účely konsolidace účetní závěrky doporučuji přechod účetnictví na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS. Tím společnost poskytne pro interní a externí tuzemské i zahraniční uživatele účetní závěrky věrnější informace o své hospodářské situaci. Díky lepšímu ratingovému hodnocení společnost získá lepší postavení na celosvětovém trhu.

ZÁVĚR

V teoretické části práce jsem se věnovala významu účetnictví jako informačního zdroje, definování dlouhodobého hmotného majetku, jeho oceňování a odepisování a to podle České účetní legislativy a podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. U obou přístupů jsem následně poukázala na možnosti financování při pořízení dlouhodobého hmotného majetku movitého, zejména pak pořízení prostřednictvím finančního leasingu.

V analytické části práce jsem na zakázku firmy zpracovala a zhodnotila vliv a porovнала možnosti financování stroje. Věnovala jsem se zejména rozdílům při uplatnění spotřebitelského úvěru a finančnímu leasingu z pohledu České účetní legislativy a z pohledu Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. Česká účetní legislativa upravuje finanční leasing rozdílně oproti IFRS. Zatímco ČÚL nepovoluje zachytit pořizovaný stroj do majetku již k datu pořízení. Najatý majetek tak po dobu nájmu nevstupuje do rozvahy a dochází ke zkreslení majetku a závazků. Následně dochází ke zkreslení účetních výkazů, které již neposkytují věrný obraz hospodaření účetní jednotky. Pro uživatele účetní informací, se tedy pořízení stroje formou finančního leasingu jeví, jako kdyby firma nevlastnila žádný majetek a nebyla zadlužená. Oproti tomu standardy IFRS předepisují zachytit pořizovaný majetek v rozvaze a tím umožňují účetní jednotce poskytovat věrnější obraz hospodaření účetní jednotky.

Z toho důvodu můžu konstatovat, že ČÚL v problematice úpravy finančního leasingu je nedokonalá. A proto v případě uplatnění finančního leasingu doporučuji přechod účetnictví na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS.

V první části vlastních návrhů řešení se v rámci České účetní legislativy přikláním a doporučuji pořízení stroje XYZ série 5130 prostřednictvím spotřebitelského úvěru.

Z hlediska české právní úpravy při srovnání výhodnosti financování byly rozhodující následující skutečnosti. Zatímco v případě leasingu se uznatelnost daně z příjmů váže pouze na dobu trvání leasingu, v případě spotřebitelského úvěru jsou úrokové náklady a odpisy daňově uznatelné po celou dobu užívání majetku. Další výhodou spotřebitelského úvěru jsem spatřovala v toku daně z přidané hodnoty. V případě

spotřebitelského úvěru si totiž společnost může uplatnit vratku DPH již při pořízení investice, oproti tomu u finančního leasingu jsou vratky DPH průběžné v souvislosti ročními náklady splátek.

V druhé části vlastních návrhů řešení jsem na modelovém příkladu pořízení ohraňovacího stroje poukázala na skutečnost, že věrnější zobrazení hospodaření účetní jednotky je poskytováno v případě účtování podle přístupu IAS/IFRS. Pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu podle IFRS má menší vliv na hospodářský výsledek společnosti. Vzhledem k nákladům vzniklým při přechodu účetnictví odhaduji výrazné snížení hospodářského výsledku společnosti v prvním roce vykazování podle IFRS. Přechod účetnictví na Mezinárodní standardy IFRS je tedy spojen s vynaložením výrazné částky na pokrytí nákladů, avšak vedení účetní závěrky podle IFRS je pro společnost mnohonásobně výhodnější z důvodu nových příležitostí na celosvětovém trhu. A proto ve vlastních návrzích řešení společnosti doporučuji provést přechod účetnictví na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS.

Přínos mé bakalářské práce spočívá v navržení postupu v oceňování, účtování a zachycení výrobního stroje při jeho pořízení. Porovnáním přístupů ČÚL a IAS/IFRS pak zachycení rozdílů, vznikajících zejména při uplatnění finančního leasingu, a jejich dopadů na vykazování společnosti. Následně navržení postupu pro přechod účetnictví na Mezinárodní standardy IAS/IFRS.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] NÁHLOVSKÁ, J. *Účetnictví podnikatelů 2013*. 10. vydání. Praha: Wolters Kluwer 2013. ISBN 978-80-7357-993-7.
- [2] KOVALÍKOVÁ, H. *Praktický průvodce českými účetními standardy pro podnikatele*. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-554-0.
- [3] PRUDKÝ, P., M. LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 14. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2012. ISBN 978-80-7263-733-1.
- [4] KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20. aktualizované vydání. Praha: Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-169-5.
- [5] CHALUPA, R., J. KADLEC, P. VLACH a kol. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2012*. 10. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2011. ISBN 978-80-7263-726-3.
- [6] STROUHAL, J., R. ŽIDLICKÁ, B. KNAPOVÁ a kol. *Účetnictví 2012, Velká kniha příkladů*. 1. vydání. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0008-7.
- [7] DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 4. aktualizované vydání. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0149-7.
- [8] JÍLEK, J., J. SVOBODOVÁ. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) 2013*. 3. vydání. Praha: Grada 2013. ISBN 978-80-247-4710-1.
- [9] HRUŠKA, V. České účetní standardy pro podnikatele – úvod. *Účetnictví*. 2013, č. 3, s. 29 – 30. ISSN 0139-5661.
- [10] STROUHAL, J. Základní rozdíly mezi českými účetními předpisy a IFRS v příkladech. *Účetnictví*. 2013, č. 5, s. 35 – 44. ISSN 0139-5661.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Struktura dlouhodobého hmotného majetku v roce 2012	44
Tabulka č. 2: Nabídka spotřebitelského úvěru.....	47
Tabulka č. 3: Zachycení účetních operací při uplatnění spotřebitelského úvěru.....	48
Tabulka č. 4: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění spotřebitelského úvěru	49
Tabulka č. 5: Nabídka finančního leasingu	50
Tabulka č. 6: Zachycení účetních operací při uplatnění finančního leasingu.....	51
Tabulka č. 7: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění finančního leasingu	52
Tabulka č. 8: Zachycení účetní operace při uplatnění operativního leasingu.....	53
Tabulka č. 9: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění operativního leasingu	54
Tabulka č. 10: Zachycení účetních operací při uplatnění platby v hotovosti	56
Tabulka č. 11: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění hotovostní úhrady	57
Tabulka č. 12: Nabídka spotřebitelského úvěru.....	59
Tabulka č. 13: Zachycení účetních operací při uplatnění spotřebitelského úvěru.....	60
Tabulka č. 14: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění spotřebitelského úvěru	61
Tabulka č. 15: Nabídka finančního leasingu	63
Tabulka č. 16: Zachycení účetních operací při uplatnění finančního leasingu podle IFRS	64
Tabulka č. 17: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění finančního leasingu podle IFRS	65
Tabulka č. 18: Zachycení účetní operace v případě uplatnění operativního leasingu podle IFRS	66
Tabulka č. 19: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění operativního leasingu podle IFRS	67
Tabulka č. 20: Zachycení účetních operací při uplatnění hotovostní úhrady podle IFRS	69
Tabulka č. 21: Porovnání finančních ukazatelů v případě uplatnění hotovostní úhrady podle IFRS	70

Tabulka č. 22: Srovnání uznatelnosti vedlejších pořizovacích nákladů	71
Tabulka č. 23: Rozdíly mezi položkami rozvahy a VZZ v případě spotřebitelského úvěru	72
Tabulka č. 24: Rozdíly mezi finančními ukazateli v případě spotřebitelského úvěru	72
Tabulka č. 25: Komparace finančního leasingu.....	73
Tabulka č. 26: Rozdíly v rozvaze při uplatnění finančního leasingu.....	74
Tabulka č. 27: Komparace finančního leasingu pomocí vybraných finančních ukazatelů	75
Tabulka č. 28: Rozdíly v rozvaze při uplatnění hotovostní úhrady	76
Tabulka č. 29: Rozdíly při porovnání úvěru a finančního leasingu.....	77
Tabulka č. 30: Komparace spotřebitelského úvěru a finančního leasingu podle ČÚL....	77
Tabulka č. 31: Komparace spotřebitelského úvěru a finančního leasingu podle IFRS ..	78
Tabulka č. 32: Rozdíly mezi spotřebitelským úvěrem a operativním leasingem	79
Tabulka č. 33: Rozdíly mezi spotřebitelským úvěrem a hotovostní úhradou.....	79
Tabulka č. 34: Rozdíly mezi finančním a operativním leasingem	80
Tabulka č. 35: Rozdíly mezi finančním leasingem a hotovostní úhradou.....	81
Tabulka č. 36 Rozdíly mezi operativním leasingem a hotovostní úhradou.....	81
Tabulka č. 37: Přepočet diskontovaných výdajů na spotřebitelský úvěr.....	83
Tabulka č. 38: Přepočet diskontovaných výdajů na finanční leasing	84
Tabulka č. 39: Komparace spotřebitelského úvěru a finančního leasingu pomocí finančních ukazatelů pro účely návrhu řešení.....	85
Tabulka č. 40: Promítnutí realizace návrhového řešení u vybraných finančních ukazatelů	87
Tabulka č. 41: Harmonizace pořízení stroje prostřednictvím finančního leasingu (stav zobrazení po prvním roce pořízení)	91

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma účtování pořízení DHM	19
Obrázek 2: Schéma účtování odpisů DHM a DNM	25
Obrázek 3: Schéma účtování pořízení aktiva formou finančního leasingu	37

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Ukazatele zadluženosti za rok 2011	42
Graf č. 2: Ukazatele zadluženosti za rok 2012	42
Graf č. 3: Struktura aktiv	43
Graf č. 4: Struktura dlouhodobého majetku.....	43

SEZNAM ZKRATEK

ČÚL – česká účetní legislativa

ČÚS – české účetní standardy

IFRS – Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS (International Accounting Standards/International Financial Reporting Standards)

DM – dlouhodobý majetek

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DNM – dlouhodobý nehmotný majetek

DFM – dlouhodobý finanční majetek

PC – pořizovací cena

SH – současná hodnota

VH – výsledek hospodaření

ROE – rentabilita vlastního kapitálu

ROS – rentabilita tržeb

VZZ – výkaz zisku a ztrát

SEZNAM POUŽITÝCH ÚČTŮ

022 – Dlouhodobý hmotný majetek

042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

082 – Oprávky

221 – Bankovní účet

321 – Závazky za dodavateli

381 – Náklady příštích období (časové rozlišení)

461 – Bankovní úvěry

479 - Jiné dlouhodobé závazky

518 – Náklady za služby

562 – Nákladové úroky

551 – Odpisy

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Zjednodušená výchozí rozvaha	I
Příloha č. 2: Zjednodušený výchozí výkaz zisku a ztráty	II
Příloha č. 3: Nabídka spotřebitelského úvěru	III
Příloha č. 4: Nabídka finančního leasingu	IV
Příloha č. 5: Odpisový plán stroje XYZ série 5130 při pořízení formou spotřebitelského úvěru podle přístupu ČÚL.....	V
Příloha č. 6: Splátkový kalendář spotřebitelského úvěru	VI
Příloha č. 7: Splátkový kalendář finančního leasingu	VIII
Příloha č. 8: Odpisový plán stroje pořízeného prostřednictvím spotřebitelského úvěru podle přístupu IFRS.....	X
Příloha č. 9: Odpisový plán stroje pořízeného prostřednictvím finančního leasingu podle přístupu IFRS	XI
Příloha č. 10: Daňové odpisy spotřebitelského úvěru	XII

Přílohy

Příloha č. 1: Zjednodušená výchozí rozvaha

Rozvaha (v tis. Kč)	2012	2011
Dlouhodobý majetek celkem	1 702 045	1 813 591
z toho Dlouhodobý hmotný majetek	1 638 721	1 746 833
z toho Dlouhodobý nehmotný majetek	12 853	14 529
z toho Dlouhodobý finanční majetek	50 471	52 229
Dlouhodobé pohledávky	496	728
Zásoby	110 201	130 588
Krátkodobé pohledávky	136 626	127 040
Finanční majetek	1 867	1 439
Ostatní aktiva	10 125	9 305
Aktiva celkem	1 961 360	2 082 691
Základní kapitál	840 700	840 700
Výsledek hospodaření po zdanění	24 702	-81 144
Fondy	367 078	449 658
Vlastní kapitál	1 232 480	1 210 562
Rezervy	8 956	8 857
Dlouhodobé závazky	72 161	72 161
Krátkodobé závazky	287 661	333 592
Bankovní úvěry	347 360	450 178
Ostatní pasiva	12 742	7 341
Pasiva celkem	1 961 360	2 082 691

Příloha č. 2: Zjednodušený výchozí výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty (v tis.Kč)	2012	2011
Tržby celkem	1 589 615	1 554 521
Ostatní výkony (Změna stavu zásob a Aktivace)	5 523	5 258
Spotřeba materiálu, energie a zboží	1 044 429	1 054 396
Služby	153 308	156 537
Přidaná hodnota	397 401	348 846
Osobní náklady	239 780	266 997
Odpisy	120 372	134 750
Změna stavu rezerv a Opravných položek (provozní)	-10 587	-3 487
Ostatní provozní náklady (bez výnosů)	9 159	14 697
Provozní výsledek hospodaření	38 677	-50 370
Finanční výsledek hospodaření	-13 975	-30 774
Nákladové úroky	14 992	16 115
Změna stavu Opravných položek (finanční)	1 237	2 777
Ostatní finanční náklady (bez výnosů)	-2 254	-11 882
Mimořádný výsledek hospodaření	0	0
Výsledek hospodaření před zdaněním	24 702	-81 144
Daň z příjmů	0	0
Výsledek hospodaření po zdanění	24 702	-81 144

Příloha č. 3: Nabídka spotřebitelského úvěru

Kalkulačka úvěru CZK, fixní úrokové sazby

Dlužník:

Dodavatel:

Předmět financování:

Pořizovací cena bez DPH	4 342 250,00	4 342 250,00	4 342 250,00	4 342 250,00
Výše úvěru z ceny bez DPH	4 342 250,00	3 908 025,00	3 473 800,00	3 395 575,00
Splatnost v měsících	60	60	60	60
Poslední navýšená splátka v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poslední navýšená splátka	0	0	0	0
Počet splátek za rok	12	12	12	12
Splátka v % z úvěru	1,8119%	1,8119%	1,8119%	1,8119%
Splátka	78 675	70 808	62 940	56 075
Sazba pojištění měsíční	0,050%			
Splátka pojištění měsíční	2 171	2 171	2 171	2 171

Kalkulačka leasing v CZK, fixní úrokové sazby

Nájemce:

Dodavatel:

Předmět Leasingu:

Pořizovací cena	4 342 250,00	4 342 250,00	4 342 250,00	4 342 250,00
Splatnost v měsících	60	60	60	60
0. splátka v %	0,00%	10,00%	20,00%	30,00%
0. splátka	0	434 225	868 450	1 302 675
Zůstatková hodnota nebo posl.				
Navyšovaná splátka v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zůstatková hodnota	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet splátek za rok	12	12	12	12
Splátka v % z PC	1,8089%	1,6341%	1,4594%	1,2846%
Splátka	78 548	70 959	63 370	55 789
Sazba pojištění měsíční	0,050%			
Splátka s poj. v % z PC	1,8589%	1,6841%	1,5094%	1,3346%
Splátka s pojištěním	80 719	73 130	65 541	57 751

Příloha č. 5: Odpisový plán stroje XYZ série 5130 při pořízení formou spotřebitelského úvěru podle přístupu ČÚL

Účetní rovnoměrné odpisy

Název stroje: XYZ série 5130
Pořizovací cena: 4 542 250 Kč
Doba životnosti: 12 let
Roční odpis: 378 521 Kč
Měsíční odpis: 31 543 Kč

Rok	Roční odpis	Zůstatková cena
2013	378 521 Kč	4 163 729 Kč
2014	378 521 Kč	3 785 208 Kč
2015	378 521 Kč	3 406 687 Kč
2016	378 521 Kč	3 028 166 Kč
2017	378 521 Kč	2 649 645 Kč
2018	378 521 Kč	2 271 124 Kč
2019	378 521 Kč	1 892 603 Kč
2020	378 521 Kč	1 514 082 Kč
2021	378 521 Kč	1 135 561 Kč
2022	378 521 Kč	757 040 Kč
2023	378 521 Kč	378 519 Kč
2024	378 519 Kč	0 Kč

Příloha č. 6: Splátkový kalendář spotřebitelského úvěru**Splátkový kalendář spotřebitelského úvěru**

Cena pořízení	4 342 250 Kč
Úvěr	3 473 800 Kč
Nultá splátka 20%	868 450 Kč
Splátka	62 940 Kč
Počet splátek	60
Navýšení	302 600
Celkem	3 776 400
Počet let	5
Úroková sazba	3,336 % p.a.

Období	Úvěr (v Kč)	Splátka (v Kč)		Celkem (v Kč)
		Jistina	Úrok	
0	3 473 800			
1	3 473 800	53 282	9657,77	62 940
2	3 420 518	53 430	9509,64	62 940
3	3 367 087	53 579	9361,09	62 940
4	3 313 509	53 728	9212,13	62 940
5	3 259 781	53 877	9062,76	62 940
6	3 205 903	54 027	8912,97	62 940
7	3 151 876	54 177	8762,77	62 940
8	3 097 699	54 328	8612,15	62 940
9	3 043 371	54 479	8461,10	62 940
10	2 988 892	54 630	8309,64	62 940
11	2 934 262	54 782	8157,76	62 940
12	2 879 480	54 935	8005,46	62 940
13	2 824 545	55 087	7852,73	62 940
14	2 769 458	55 240	7699,58	62 940
15	2 714 218	55 394	7546,00	62 940
16	2 658 824	55 548	7391,99	62 940
17	2 603 276	55 702	7237,56	62 940
18	2 547 573	55 857	7082,70	62 940
19	2 491 716	56 013	6927,41	62 940
20	2 435 703	56 168	6771,68	62 940
21	2 379 535	56 324	6615,52	62 940
22	2 323 210	56 481	6458,93	62 940
23	2 266 729	56 638	6301,90	62 940
24	2 210 091	56 796	6144,44	62 940

25	2 153 296	56 953	5986,54	62 940
26	2 096 342	57 112	5828,20	62 940
27	2 039 230	57 271	5669,42	62 940
28	1 981 960	57 430	5510,20	62 940
29	1 924 530	57 589	5350,53	62 940
30	1 866 941	57 750	5190,42	62 940
31	1 809 191	57 910	5029,87	62 940
32	1 751 281	58 071	4868,87	62 940
33	1 693 210	58 233	4707,42	62 940
34	1 634 977	58 394	4545,52	62 940
35	1 576 583	58 557	4383,18	62 940
36	1 518 026	58 720	4220,38	62 940
37	1 459 306	58 883	4057,13	62 940
38	1 400 423	59 047	3893,42	62 940
39	1 341 377	59 211	3729,26	62 940
40	1 282 166	59 375	3564,65	62 940
41	1 222 791	59 540	3399,57	62 940
42	1 163 250	59 706	3234,04	62 940
43	1 103 544	59 872	3068,05	62 940
44	1 043 672	60 038	2901,59	62 940
45	983 634	60 205	2734,67	62 940
46	923 429	60 373	2567,29	62 940
47	863 056	60 541	2399,45	62 940
48	802 515	60 709	2231,13	62 940
49	741 806	60 878	2062,35	62 940
50	680 929	61 047	1893,10	62 940
51	619 882	61 217	1723,38	62 940
52	558 665	61 387	1553,19	62 940
53	497 279	61 557	1382,52	62 940
54	435 721	61 729	1211,38	62 940
55	373 992	61 900	1039,76	62 940
56	312 092	62 072	867,67	62 940
57	250 020	62 245	695,10	62 940
58	187 775	62 418	522,05	62 940
59	125 357	62 591	348,51	62 940
60	62 766	1 254	174,50	62 940

Příloha č. 7: Splátkový kalendář finančního leasingu

Splátkový kalendář finančního leasingu

Cena pořízení	4 342 250 Kč
Úvěr	3 473 800 Kč
Nultá splátka 20 %	868 450 Kč
Splátka	63 370 Kč
Počet splátek	60
Navýšení	328 400 Kč
Celkem	3 802 200 Kč
Počet let	5
Úroková sazba	3,613 % p.a.

Období	Úvěr (v Kč)	Splátka (v Kč)		Celkem (v Kč)
		Jistina	Úrok	
0	3 473 800			
1	3 473 800	52 912	10 458,24	63 370
2	3 420 888	53 071	10 298,94	63 370
3	3 367 817	53 231	10 139,16	63 370
4	3 314 586	53 391	9 978,91	63 370
5	3 261 195	53 552	9 818,17	63 370
6	3 207 643	53 713	9 656,95	63 370
7	3 153 930	53 875	9 495,24	63 370
8	3 100 056	54 037	9 333,04	63 370
9	3 046 019	54 200	9 170,36	63 370
10	2 991 819	54 363	9 007,18	63 370
11	2 937 456	54 526	8 843,52	63 370
12	2 882 930	54 691	8 679,36	63 370
13	2 828 239	54 855	8 514,71	63 370
14	2 773 384	55 020	8 349,56	63 370
15	2 718 363	55 186	8 183,92	63 370
16	2 663 177	55 352	8 017,77	63 370
17	2 607 825	55 519	7 851,13	63 370
18	2 552 306	55 686	7 683,98	63 370
19	2 496 620	55 854	7 516,34	63 370
20	2 440 766	56 022	7 348,18	63 370
21	2 384 745	56 190	7 179,52	63 370
22	2 328 554	56 360	7 010,36	63 370
23	2 272 195	56 529	6 840,68	63 370
24	2 215 665	56 700	6 670,49	63 370
25	2 158 966	56 870	6 499,79	63 370

26	2 102 095	57 041	6 328,58	63 370
27	2 045 054	57 213	6 156,85	63 370
28	1 987 841	57 385	5 984,60	63 370
29	1 930 456	57 558	5 811,84	63 370
30	1 872 897	57 731	5 638,55	63 370
31	1 815 166	57 905	5 464,75	63 370
32	1 757 261	58 080	5 290,42	63 370
33	1 699 181	58 254	5 115,56	63 370
34	1 640 927	58 430	4 940,18	63 370
35	1 582 497	58 606	4 764,27	63 370
36	1 523 891	58 782	4 587,83	63 370
37	1 465 109	58 959	4 410,86	63 370
38	1 406 150	59 137	4 233,36	63 370
39	1 347 013	59 315	4 055,32	63 370
40	1 287 698	59 493	3 876,75	63 370
41	1 228 205	59 672	3 697,64	63 370
42	1 168 533	59 852	3 517,99	63 370
43	1 108 681	60 032	3 337,80	63 370
44	1 048 649	60 213	3 157,07	63 370
45	988 436	60 394	2 975,79	63 370
46	928 042	60 576	2 793,97	63 370
47	867 465	60 758	2 611,60	63 370
48	806 707	60 941	2 428,68	63 370
49	745 766	61 125	2 245,21	63 370
50	684 641	61 309	2 061,18	63 370
51	623 332	61 493	1 876,61	63 370
52	561 839	61 679	1 691,47	63 370
53	500 160	61 864	1 505,78	63 370
54	438 296	62 050	1 319,54	63 370
55	376 246	62 237	1 132,73	63 370
56	314 008	62 425	945,35	63 370
57	251 584	62 613	757,42	63 370
58	188 971	62 801	568,92	63 370
59	126 170	62 990	379,85	63 370
60	63 180	1 254	190,21	63 370

Příloha č. 8: Odpisový plán stroje pořízeného prostřednictvím spotřebitelského úvěru podle přístupu IFRS

Účetní rovnoměrné odpisy

Název

stroje:

XYZ série 5130

Pořizovací cena:

4 592 250 Kč

Doba životnosti:

12 let

Roční odpis:

382 688 Kč

Měsíční odpis:

31 891 Kč

Rok	Roční odpis	Zůstatková cena
2013	382 688 Kč	4 209 562 Kč
2014	382 688 Kč	3 826 874 Kč
2015	382 688 Kč	3 444 186 Kč
2016	382 688 Kč	3 061 498 Kč
2017	382 688 Kč	2 678 810 Kč
2018	382 688 Kč	2 296 122 Kč
2019	382 688 Kč	1 913 434 Kč
2020	382 688 Kč	1 530 746 Kč
2021	382 688 Kč	1 148 058 Kč
2022	382 688 Kč	765 370 Kč
2023	382 688 Kč	382 682 Kč
2024	382 682 Kč	0 Kč

**Příloha č. 9: Odpisový plán stroje pořízeného prostřednictvím finančního leasingu
podle přístupu IFRS**

Účetní rovnoměrné odpisy

Název stroje: XYZ série
 Pořizovací cena: 5130
 Doba životnosti: 3 418 846 Kč
 Roční odpis: 12 let
 Měsíční odpis: 284 904 Kč
 23 742 Kč

Rok	Roční odpis	Zůstatková cena
2013	284 904 Kč	3 133 942 Kč
2014	284 904 Kč	2 849 038 Kč
2015	284 904 Kč	2 564 134 Kč
2016	284 904 Kč	2 279 230 Kč
2017	284 904 Kč	1 994 326 Kč
2018	284 904 Kč	1 709 422 Kč
2019	284 904 Kč	1 424 518 Kč
2020	284 904 Kč	1 139 614 Kč
2021	284 904 Kč	854 710 Kč
2022	284 904 Kč	569 806 Kč
2023	284 904 Kč	284 902 Kč
2024	284 902 Kč	0 Kč

Příloha č. 10: Daňové odpisy spotřebitelského úvěru

Daňové rovnoměrné odpisy

Název stroje:	XYZ série 5130
Pořizovací cena:	4 542 250 Kč
Doba životnosti:	12 let
Odpisová skupina	2
Doba odpisování	5 let
Sazba v 1. roce odpisování	11%
Sazba v dalších letech odpisování	22,25%

Rok	Roční odpis	Zůstatková cena
2013	499 648 Kč	4 042 602 Kč
2014	1 010 651 Kč	3 031 951 Kč
2015	1 010 651 Kč	2 021 300 Kč
2016	1 010 651 Kč	1 010 649 Kč
2017	1 010 649 Kč	0 Kč